

II. LÆRERE OG ANDRE VIDENSKABELIGE TJENESTEMÆND SAMT CENSORER

a. *Afgang og udnævnelser m. v.*

Oversigt for året 1944-45.

DET TEOLOGISKE FAKULTET

Efter at ekstraordinær professor i missionshistorie Lorenz Bergmann som den 4. juli 1945 fyldte 70 år, havde indgivet ansøgning om afsked med pension på grund af alder, indstillede det teologiske fakultet den 16. marts 1945 under hensyn til de vanskeligheder, der ville være forbundet med allerede ved professor Bergmanns afgang ved det fyldte 70. år at få genoprettet en stilling som universitetslærer i missionshistorie og at få denne besat, at professor Bergmanns afskedigelse blev udskudt til 1. september 1946. Efter at indstillingen var blevet indsendt til ministeriet med rektors tilslutning, bifaldt ministeriet under 17. april 1945 det ansøgte (j. nr. 158/45).

Under hensyn til den fortsatte ledighed i docenturet i det nye testamente blev en del af den til docenturet henlagte undervisning varetaget af docent i systematisk teologi, dr. phil. Søren Holm såvel i efterårssemestret 1944 som i forårssemestret 1945. Som vederlag for denne undervisning blev der af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle udbetalt ham 1000 kr. for hvert semester (j. nr. 191/40).

Under hensyn til professor, dr. theol. Hal Kochs sygdomsforfald bifaldt ministeriet under 14. juni 1945 efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at universitetsadjunkt, cand. theol. Niels Knud Andersen blev bemyndiget til at fungere som eksaminator i kirkehistorie ved den teologiske embedseksamen sommeren 1945 mod et vederlag af 10 kr. pr. eksamination (j. nr. 225/45).

Cand. theol. Carl Didier Gautiers ansættelse som assistent ved det teologiske laboratorium forlængedes med 2 år fra den 1. august 1944 (j. nr. 278 a/45).

DET RETS- OG STATSVIDENSKABELIGE FAKULTET

Under 27. september 1944 blev mag. art Karl O. Christiansen beskikket som lektor i kriminologi ved universitetet for eet år fra den 1. september 1944 at regne, se nedenfor side 26.

Under 27. september 1944 blev landsretssagfører Niels Alkil beskikket som lektor i obligationsrettens specielle del ved universitetet for eet år fra den 1. september 1944 at regne, se nedenfor side 26.

Under 27. september 1944 blev landsretssagfører Niels Klerk beskikket som lektor i selskabsret og søret ved universitetet for eet år fra den 1. september 1944 at regne, se nedenfor side 26.

Under 22. december 1944 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at et på finansloven for 1944-45 oprettet lektorat i nationaløkonomi (landbrugspolitik) foreløbig henstod ubesat samt at det blev overdraget professor i landbrugsøkonomi ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole K. Skovgaard for et tidsrum af 2 år at varetage undervisningen ved universitetet i landbrugspolitik for de statsvidenskabelige studerende mod herfor at oppebære det bevilgede lektorhonorar, se nedenfor side 33.

Under 22. december 1944 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og Konsistorium, at fakultetet lod lektorerne i retsvidenskab, landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal og ekspeditionssekretær, dr. jur. C. Popp-Madsen, hvis beskikkelser som lektorer udløb henholdsvis 30. november og 31. december 1944, fungere videre i samme omfang som hidtil, indtil der var truffet afgørelse om eventuelt opslag af de pågældende lektorater, se nedenfor side 29.

Under 2. juli 1945 blev lektor ved Aarhus universitet, cand. jur. Jens Søndergaard beskikket som lektor i retsvidenskab ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. september 1945 at regne, se nedenfor side 29.

Under 2. juli 1945 blev landsretssagfører Oluf Lind beskikket som lektor i retsvidenskab ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. september 1945 at regne, se nedenfor side 29.

Under 26. april 1945 blev der meddelt fhv. finanshovedbogholder Hans Bjarne fornyelse af hans beskikkelse som lektor i bogholderi og regnskabskritik for juridiske og statsvidenskabelige studerende for tiden 1. april-31. august 1945 (j. nr. 182/45).

Under 26. april 1945 blev der meddelt bankinspektør Arne Eken fornyelse af hans beskikkelse som lektor i bogholderi og regnskabskritik for juridiske studerende for tiden 1. april-31. august 1945. Under 13. juli 1945 blev beskikkelsen fornyet for yderligere 3 år fra den 1. september 1945 at regne (j. nr. 182/45).

På finansloven for 1945-46, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26, fornyedes bevillingen til et lektorat i socialpolitik ved universitetet for 3 år fra den 1. april 1945 at regne med 2400 kr. årlig.

Under 9. januar 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at forhv. professor, dr. jur. Poul Johannes Jørgensen og lektor ved Aarhus universitet, cand. jur. Jens Sønder-

gaard blev beskikkede som eksaminatorsuppleanter ved den juridiske embedseksamen vinteren 1944-45 (j. nr. 359/44).

Under 26. januar 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at højesteretssagfører, dr. jur. J. Hartvig Jacobsen blev beskikket som eksaminatorsuppleant ved den juridiske embedseksamen vinteren 1944-45 (j. nr. 359/44).

Under 9. januar 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at kontorchef i prisdirektoratet, cand. polit. Niels Banke blev beskikket som eksaminatorsuppleant ved de juridiske og statsvidenskabelige eksaminer vinteren 1944-45. Samme beskikkelse blev på samme måde meddelt ham ved ministeriets skrivelse af 26. maj 1945, forsåvidt angik sommeren 1945 (j. nr. 357/44).

Under 27. juni 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at forhv. professor, dr. jur. Poul Johannes Jørgensen, ekspeditionssekretær Niels Kjærgaard og lektor ved Aarhus universitet, cand. jur. Jens Søndergaard blev beskikkede som eksaminatorsuppleanter ved den juridiske embedseksamen sommeren 1945 (j. nr. 240/45).

Under 10. juli 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at der blev tillagt lektorerne i retsvidenskab, landsretssagførerne Niels Alkil og Niels Klerk hver et vederlag på 1500 kr. i anledning af, at de i forårssemesteret 1945 på grund af de særlige forhold havde måttet påtage sig en ekstraordinær eksamensbyrde og udvidet undervisning på ialt 135 undervisningstimer (j. nr. 155/45).

Under 23. september 1944 fritog ministeriet efter anmodning højesteretsdommer Jul. Møller for hvervet som censor og som formand for censorerne ved de juridiske eksaminer for resten af tidsrummet 1. april 1943-31. marts 1946. I hans sted beskikkede ministeriet som formand for censorerne højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen for resten af tidsrummet 1. april 1943-31. marts 1946 (j. nr. 83i/44).

Under 2. oktober 1944 beskikkede ministeriet højesteretsdommer Thorvald Berthing og kontorchef i justitsministeriet H. Berning som faste censorer ved de juridiske eksaminer for resten af tidsrummet 1. april 1943-31. marts 1946 (j. nr. 83i/44).

Under 5. december 1944 beskikkede ministeriet ligningschef K. J. Kristensen, kontorchef Ebbe Groes og fuldmægtig S. Gammelgaard-Jacobsen som censorer ved den statsvidenskabelige eksamen for resten af tidsrummet 1. april 1943-31. marts 1946 (j. nr. 83l/44).

Under 7. december 1944 bifaldt ministeriet efter indstilling fra formanden for censorerne ved de juridiske eksaminer, højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen, at højesteretsdommer Louis Carstens under højesteretsdommer Th. Bertings sygdomsforfald varetog den skriftlige censur ved de juridiske eksaminer vinteren 1944-45 (j. nr. 83 m/44).

Under 12. februar 1945 beskikkede ministeriet professorerne, dr.

phil. A. F. Andersen og dr. phil. Richard Petersen som censorer ved eksamen i forsikringsvidenskab og statistik for resten af tidsrummet 1. april 1943–31. marts 1946, således at de pågældende udførte censuren i matematisk analyse ved eksamens 1. del (j. nr. 83 b/45).

Under 12. marts 1945 fritog ministeriet efter anmodning direktør Jens Toftegaard for hvervet som censor ved den statsvidenskabelige eksamen fra den 1. april 1945 (j. nr. 83 d/45).

Under 29. juni 1945 beskikkede ministeriet statsadvokat Jørgen Trolle som fast censor ved de juridiske eksaminer for resten af tidsrummet 1. april 1943–31. marts 1946 (j. nr. 83 g/45).

Under 2. juli 1945 meddelte ministeriet professor, dr. jur. Alf Ross fritagelse for at holde forelæsninger i efterårssemestret 1945 af hensyn til videnskabeligt arbejde (j. nr. 3 a/45).

Under 21. juli 1944 genansatte fakultetet efternævnte som universitetsmanuduktører for tiden 1. september 1944–31. august 1945: Cand. polit. H. Engberg Pedersen (nationaløkonomi), cand. jur. Thøger Harald Nielsen (obligationsret og romeret) og cand. jur. Viking Abel (folkeret og statsret) samt ansatte efternævnte som universitetsmanuduktører for samme tidsrum: Fuldmægtig i justitsministeriet W. E. von Eyben (ejendomsret) og sagførerfuldmægtig E. Gundlach-Pedersen (strafferet) (j. nr. 260/44).

Sekretær, cand. polit. George Roger Nelsons ansættelse som undervisningsassistent i statsvidenskab forlængedes med 10 måneder fra den 1. april 1945 (j. nr. 177/42).

DET LÆGEVIDENSKABELIGE FAKULTET

I anledning af, at professor, dr. med. Mogens Fog under 5. maj 1945 blev udnævnt til minister, indstillede fakultetet under 26. juni 1945, at den konstituerede overlæge på rigshospitalets neurologiske afdeling, dr. med. N. C. Borberg, som siden forårssemestret 1943 under professor Fogs fraværelse havde varetaget undervisningen i neurologi mod et vederlag af 1200 kr. pr. semester, jfr. universitetets årbog for 1942–43, side 41–42 og for 1943–44, side 37, blev konstitueret som professor i neurologi ved universitetet fra den 5. maj 1945 og indtil videre mod at oppebære konstitutionsvederlag i henhold til tjenestemandslovens § 12, stk. 6. Efter at denne indstilling var indsendt til ministeriet med rektors tilslutning, udfærdigede ministeriet under 4. august 1945 konstitution som indstillet (j. nr. 262/45).

Under 19. oktober 1944 blev der meddelt dr. med. E. Landboe-Christensen fornyelse for et tidsrum af 3 år fra den 1. september 1944 at regne af hans beskikkelse som lektor i anatomi ved universitetet (j. nr. 299/44).

Under 26. marts 1945 blev der meddelt overlæge, dr. med. Poul

Schultzer fornyelse for et tidsrum af 4 måneder fra den 1. april 1945 at regne af hans beskikkelse som lektor i systematisk medicin ved universitetet, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne med 3600 kr. årlig, Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946 sp. 1825-26 (j. nr. 156/45).

Under 26. juli 1945 blev dr. med. Knud Brøchner-Mortensen beskikket som lektor i systematisk medicin ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. august 1945 at regne, se nedenfor side 35.

Under 13. oktober 1944 blev overlæge, dr. med. Knud Secher genbeskikket som professor ved den kliniske praktikantundervisning i medicin for et tidsrum af 6 år fra den 1. september 1944 at regne (j. nr. 291/44).

Under 8. februar 1945 blev overlægerne Ole Chievitz, dr. med. Ejler Holm, dr. med. Robert Lund og dr. med. Svend Lomholt genbeskikkede som professorer ved den kliniske praktikantundervisning henholdsvis i fagene kirurgi, oftalmologi, otolaryngologi og dermatovenerologi for et tidsrum af 6 år fra den 1. februar 1945 at regne (j. nr. 116/45).

Under 18. april 1945 blev den overlæge Poul Guildal tidligere meddelte beskikkelse til at afholde kursus i ortopædiske sygdomme for de lægevidenskabelige studerende fornyet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne (j. nr. 179/45).

Under hensyn til professor, dr. med. J. Engelbreth-Holms sygdomsforfald i efterårssemestret 1944 blev der af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle afholdt et beløb af 500 kr. til lektor, amanuensis ved patologisk-anatomisk institut, dr. med. Viggo Eskelund, og et beløb af 600 kr. til honorarlønnet videnskabelig assistent sammesteds, dr. med. Gunnar Teilum for ekstraarbejde vedrørende undervisningen og eksamen (j. nr. 91 q/44).

Under hensyn til professor, dr. med. L. S. Fridericias fortsatte fraværelse fra landet blev det også i efterårssemestret 1944 og i forårssemestret 1945 overdraget amanuensis ved hygiejnisk institut, dr. med. Helge Lund at varetage undervisningen i hygiejne for de lægevidenskabelige studerende mod et vederlag af 1200 kr. for hvert semester, ligesom det blev overdraget ham at afholde eksamen i faget vinteren 1944-45 og sommeren 1945 mod et vederlag af 10 kr. pr. eksaminand at afholde af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle. Der blev desuden bevilget et beløb af 600 kr. til honorering af en assistent til afholdelse af skriftlige øvelser med de studerende (j. nr. 348/43).

Under hensyn til professor, dr. med. Erik Husfeldts fortsatte forfald bifaldt ministeriet under 26. august 1944 efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at den professor Husfeldt påhvilende undervisning i systematisk kirurgi i efterårssemestret 1944 blev overdraget

lektor i kirurgi, dr. med. Axel Ringsted mod et vederlag af 1000 kr. samt at det blev overdraget den konstituerede chef for rigshospitalets kirurgiske poliklinik, dr. med. Fr. Therkelsen at varetage undervisningen i poliklinisk kirurgi i efterårssemestret 1944 samt at undervise praktikanter hver måned på rigshospitalets kirurgiske poliklinik mod et vederlag på 300 kr. månedlig fra den 1. maj 1944 og indtil videre, således at vederlagene blev afholdt af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle. Det blev desuden overdraget dr. Ringsted at varetage eksaminationen i mundtlig kirurgi ved den lægevidenskabelige embedseksamen vinteren 1944–45 mod et vederlag, der – under hensyn til, at dr. Ringsteds eget eksamensarbejde bortfaldt, jfr. nedenfor side 166 – skønsmæssigt blev fastsat til 500 kr., at afholde af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle. Samme ordning blev truffet med hensyn til undervisning og eksamen i forårssemestret 1945, dog at vederlaget til dr. Ringsted for eksaminationen blev fastsat til 450 kr. (j. nr. 223/44).

Under hensyn til professor, dr. phil. Rich. Eges forfald bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor under 13. november 1944, at det blev overdraget fast videnskabelig assistent ved biokemisk institut, dr. phil. E. Hoff-Jørgensen at varetage forretningerne som institutets bestyrer fra den 1. september 1944 og indtil videre mod at oppebære et vederlag på 800 kr. årlig. På samme måde blev det overdraget dr. Hoff-Jørgensen at afholde eksamen i biokemi ved 1. del af den lægevidenskabelige embedseksamen vinteren 1944–45 mod et vederlag af 10 kr. pr. eksaminand. Endelig blev der tillagt ham et beløb af 1500 kr. for varetagelsen af undervisningen i biokemi i efterårssemestret 1944 og forårssemestret 1945. Samtlige vederlag blev afholdt af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle (j. nr. 277/44).

Under de herskende forhold i slutningen af den tyske besættelse af landet fandt fakultetet det tilrådeligt i forårssemestret 1945 at fordele undervisningen på flere servicer og lærerkræfter for at undgå risiko for massearrestation af studerende. Dette lod sig for flere discipliners vedkommende kun gøre ved at inddrage flere udenfor universitetet stående lærerkræfter i undervisningen. Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 13. september 1945, at der af universitetets konto 5. Medhjælp blev udredet følgende beløb for denne undervisning: Til overlæge ved finseninstitutets afdeling for øjensygdomme, dr. med. Olaf Blegvad 1500 kr. for undervisning i øjensygdomme 3 timer ugentlig gennem hele semestret, til overlæge ved kommunehospitalets afdeling for øre-, næse- og halssygdomme, dr. med. S. H. Mygind 1500 kr. for undervisning i øre-, næse- og halssygdomme 3 timer ugentlig gennem hele semestret, til 1. reservelæge ved rigshospitalets røntgenafdeling, dr. med. Flemming Nørgaard

1000 kr. for undervisning i radiologi 2 timer ugentlig gennem hele semestret, til assistent ved kommunehospitalets medicinske poliklinik, dr. med. Børge Chr. Christensen 700 kr. for forelæsninger og eksaminatorier i intern medicin i semestrets to sidste trediedele og 400 kr. til honorarlønnet videnskabelig assistent ved institutet for human arvebiologi og eugenik, cand. med. Georg Hogrefe for undervisning i arvelighedslære een ugentlig time gennem hele semestret (j. nr. 293/44).

Da dr. med. Henry Christensen pr. 1. april 1945 fratrådte stillingen som assistent ved institutet for almindelig patologi, jfr. nedenfor, blev den til lektoratet i almindelig patologi hørende undervisning, som under lektor, dr. med. Jens Bings fraværelse fra landet var blevet overdraget ham fra den 1. januar 1944 at regne, jfr. universitetets årbog for 1943-44, side 38, overdraget dr. med. Johs. Ipsen (j. nr. 90/45).

Under 19. juni 1944 fritog ministeriet efter ansøgning prosektor, dr. med. Svend Petri for hvervet som censor i patologisk anatomi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af seksåret 1. november 1939-31. oktober 1945 og beskikkede under 7. september 1944 i hans sted prosektor, dr. med. V. Friedenreich som censor i nævnte fag for det nævnte tidsrum (j. nr. 83 e/44).

Under 2. november 1944 fritog ministeriet efter ansøgning forhv. professor, dr. med. Poul Møller for hvervet som censor i patologisk anatomi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af seksåret 1. november 1939-31. oktober 1945 (j. nr. 83 j/44).

Under 9. december 1944 og 13. januar 1945 beskikkede ministeriet prosektor, dr. med. Oscar Wanscher, afdelingsleder, dr. med. Harald Gormsen og cand. med. Carl Deden som henholdsvis censor, 1. censor-suppleant og 2. censorsuppleant i patologisk anatomi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af seksåret 1. november 1939-31. oktober 1945 (j. nr. 83 j/44).

Under 19. marts 1945 beskikkede ministeriet dr. med. G. F. Vraa-Jensen og cand. med. Eivind Thomasen som henholdsvis 3. og 4. censor i anatomi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af seksåret 1. november 1939-31. oktober 1945 (j. nr. 83 a/45).

Under 25. april 1945 fritog ministeriet efter ansøgning stadslæge, dr. med. S. Ahrend Larsen for hvervet som censor i anatomi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af seksåret 1. november 1939-31. oktober 1945 og beskikkede i hans sted professor Ed. Sørensen som censor i nævnte fag for det nævnte tidsrum (j. nr. 83 e/45).

Under 8. juni 1945 beskikkede ministeriet cand. med. Eivin Hasner som 1. censorsuppleant i anatomi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af seksåret 1. november 1939-31. oktober 1945 (j. nr. 83 e/45).

Cand. med., fru Lise Engbæks ansættelse som assistent ved farmakologisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. september 1944.

Cand. med. Poul Kruhøffers ansættelse som assistent ved medicinsk-fysiologisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. september 1944.

Cand. med. Find Andersens ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets fødeafdeling A og gynækologiske afdeling I forlængedes med 1 år fra den 1. oktober 1944.

Dr. med. Henry Christensens ansættelse som assistent ved institutet for almindelig patologi forlængedes med 1 år fra den 1. oktober 1944.

Cand. med. Holger Begtrup's ansættelse som assistent ved biokemisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. oktober 1944.

Cand. med. Poul Astrup meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som assistent ved biokemisk institut fra den 1. oktober 1944.

Cand. med. Carl Ryberg ansattes som assistent ved biokemisk institut for 1 år fra den 1. oktober 1944.

Cand. med. Carl Jacobsens ansættelse som assistent ved retsmedicinsk institut forlængedes med 1 år fra den 1. november 1944.

Cand. med. C. Bohns ansættelse som assistent ved medicinsk-anatomisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. december 1944.

Cand. med. Kjeld Steinckes ansættelse som assistent ved medicinsk-fysiologisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. december 1944.

Cand. med. Knud Malthe Jacobsens ansættelse som klinisk assistent ved professoratet i epidemiske sygdomme forlængedes med 1 år fra den 1. december 1944.

Cand. med. Knud Biering-Sørensen's ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for børnesygdomme forlængedes med 1 år fra den 1. december 1944.

Dr. med. Gerhard Rønnes ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme forlængedes med 1 år fra den 1. januar 1945.

Cand. med. Ove Riisfeldt meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling C fra den 1. januar 1945.

Cand. med. Tyge Cl. Gertz meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling D fra den 1. januar 1945.

Cand. med. C. F. Bisgaard-Frantzen meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som assistent ved retsmedicinsk institut fra den 1. januar 1945.

Cand. med. Tyge Søndergaard ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling C for 1 år fra den 1. januar 1945.

Cand. med. Kay Schourup ansattes som assistent ved retsmedicinsk institut for 1 år fra den 1. januar 1945.

Cand. med. Charles Holmen ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling D for 1 år fra den 1. januar 1945.

Cand. med. Vagn Zahles ansættelse som klinisk assistent ved rigs-

hospitalets neurologiske afdeling forlængedes med 1 år fra den 1. februar 1945.

Cand. pharm. Erik Bové Christensen meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som assistent ved farmakologisk instituts afdeling for retskemiske undersøgelser fra den 1. februar 1945.

Cand. pharm. Alf Lund ansattes som assistent ved farmakologisk instituts afdeling for retskemiske undersøgelser for 1 år fra den 1. februar 1945.

Cand. pharm. Hans-Ivar Tofts ansættelse som assistent ved farmakologisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. marts 1945.

Cand. med. Rudolph Nordbys ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling B forlængedes med 1 år fra den 1. marts 1945.

Dr. med. Gerhard Rønne meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme fra den 1. marts 1945.

Cand. med. Jacob Raft ansattes som assistent ved retsmedicinsk institut for 1 år fra den 1. marts 1945.

Cand. med. Jørgen Arne Jørgensens ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling A forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. William Kjærs ansættelse som undervisningsassistent ved patologisk-anatomisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Dr. med. Kurt Brøstes ansættelse som assistent ved medicinsk-anatomisk instituts antropologiske laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. Boy Kromanns ansættelse som assistent ved institutet for almindelig patologi forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. Georg Hogreffes ansættelse som assistent ved institutet for human arvebiologi og eugenik forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. Rudolph Nordby meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling B fra den 1. april 1945.

Cand. med. Otto Lund meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets psykiatriske afdeling fra den 1. april 1945.

Dr. med. Henry Christensen meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som assistent ved institutet for almindelig patologi fra den 1. april 1945.

Cand. med. Poul Møller meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for hud- og kønssygdomme fra den 1. april 1945.

Cand. med. Helge Voldby ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets psykiatriske afdeling for 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. A. Tybjærg Hansen ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling B for 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. Knud Riewerts Eriksen ansattes som assistent ved instituttet for almindelig patologi for 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. med. Flemming Curtz ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for hud- og kønssygdomme for 1 år fra den 1. april 1945.

Frk. Ida Rich ansattes som inspektør ved medicinsk-historisk museum fra den 1. april 1945.

Cand. med. O. Gottliebs ansættelse som assistent ved medicinsk-anatomisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. maj 1945.

Cand. med. Erik Brandt-Nielsens ansættelse som assistent ved retsmedicinsk institut forlængedes med 1 år fra den 1. maj 1945.

Dr. med. Egon Bruuns ansættelse som klinisk assistent ved professoratet i intern medicin, knyttet til rigshospitalets medicinske poliklinik, forlængedes med 1 år fra den 1. maj 1945.

Cand. med., frk. Helene Ytting ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets fødeafdeling A og gynækologiske afdeling I for 1 år fra den 1. maj 1945.

Cand. med. Henning Vogelius ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme for 1 år fra den 1. maj 1945.

Cand. med. Hans Fr. Helweg-Larsens ansættelse som assistent ved instituttet for human arvebiologi og eugenik forlængedes med 1 år fra den 1. juni 1945.

Dr. med. Fr. Therkelsens ansættelse som assistent i operativ kirurgi (prosector chirurgiæ) forlængedes med 1 år fra den 1. juli 1945.

Dr. med. Gunnar Teilums ansættelse som assistent ved patologisk-anatomisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. juli 1945.

Dr. med. Johannes Chr. Nielsens ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øre-, næse- og halssygdomme forlængedes med 1 år fra den 1. august 1945.

På normeringsloven for finansåret 1945-46, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945-46, side 21 og 74, blev der tillagt fast videnskabelig assistent ved medicinsk-anatomisk institut, lektor, dr. med. Erik Landboe-Christensen lønningsanciennitet fra den 1. september 1940.

Under 24. februar 1945 forlængede ministeriet den fast videnskabelige assistent ved medicinsk-fysiologisk institut, dr. med. Herman Kalkar tidligere bevilgede orlov med 1 år fra den 1. marts 1945 at regne af hensyn til hans fortsatte studieophold i Californien (j. nr. 291 b/38).

DET FILOSOFISKE FAKULTET

Under 28. december 1944 blev der meddelt ekstraordinær professor i iransk filologi, dr. phil. Arthur Christensen afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra den 31. marts 1945 at regne. Professor Arthur Christensen afgik ved døden den 31. marts 1945; han var universitetslærer siden 1919 (j. nr. 185/44).

Under 25. juli 1945 blev der meddelt professor i engelsk, dr. phil. Niels Bøgholm afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra den 31. august 1945 at regne, jfr. universitetets årbog for 1942-43, side 46 og for 1943-44, side 41 (j. nr. 184/43).

Under 21. april 1945 blev lektor Kai Barr udnævnt til ekstraordinær professor i iransk filologi ved universitetet fra den 1. april 1945 at regne, se nedenfor side 37.

Under 30. april 1945 blev lektor, dr. phil. Jens Peter Larsen udnævnt til ekstraordinær professor i musikvidenskab ved universitetet fra den 1. april 1945 at regne, se nedenfor side 40.

Under 2. marts 1945 blev museumsinspektør, dr. phil. Erik Holtved udnævnt til docent i grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur ved universitetet fra den 1. marts 1945 at regne, se nedenfor side 43.

Under 11. april 1945 blev der meddelt dr. phil., fru Valfrid Palmgren Munch-Petersen fornyelse af hendes beskikkelse som lektor i svensk ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 (j. nr. 166/45).

Under 11. april 1945 blev der meddelt mag. art. Poul Andersen fornyelse af hans beskikkelse som lektor i dansk dialektologi ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 (j. nr. 201/44 og 167/45).

Under 11. april 1945 blev der meddelt dr. phil. Kaare Grønbech fornyelse af hans beskikkelse som lektor ved universitetet i centralasiatiske sprog med særligt hensyn til tyrkisk for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 (j. nr. 202/44 og 168/45).

Under 12. maj 1945 blev der meddelt lektor Viggo Forchhammer fornyelse af hans beskikkelse som lektor i tale og sang ved universitetet for tiden 1. april 1945 til 31. december 1946 (j. nr. 203/45).

Under 18. juli 1945 blev bibliotekar, dr. phil. Povl Johannes Jensen beskikket som lektor i klassisk filologi ved universitetet for et tidsrum

af 3 år fra den 1. juli 1945 at regne, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1945 til 31. marts 1946, sp. 1825-26, se nedenfor side 45.

Under 15. juli 1944 blev dr. phil. Siegfried Beyschlag under lektor Günther Jungbluths forfald beskikket til som midlertidig stedfortræder fortsat at varetage stillingen som tysk lektor ved universitetet for tiden 1. september 1944 til 31. august 1945 (j. nr. 125/42).

Under 9. august 1944 blev lektor Volmar Bergh genbeskikket som finsk lektor ved universitetet for tiden 1. september 1944 til 31. august 1945, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 (j. nr. 213/43).

Under 12. juli 1945 forlængede ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor den fru Romana Helberg tidligere meddelte bemyndigelse til at holde øvelser over polsk ved universitetet indtil den 31. august 1946. Bemyndigelsen, som sidst var fornyet indtil 31. august 1944, jfr. universitetets årbog for 1942-43, side 48, var ikke tidligere blevet fornyet udover nævnte dato, da fru Helberg havde måttet forlade landet, men den nu givne bemyndigelse indeholdt tillige hjemmel til udbetaling af honoraret fra den 1. september 1944 at regne (j. nr. 179/42).

Under hensyn til, at der fortsat ikke var ansat nogen indfødt engelsk lektor ved universitetet, bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at der fortsat for eet år fra den 1. september 1944 at regne blev givet frk. Evelyn Heepe bemyndigelse til gennem oplæsning at foredrage fremragende engelske litteraturværker for de studerende mod et vederlag på 600 kr. pr. semester, at afholde af universitetets konto 6. Vikarudgifter (j. nr. 199/44).

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 17. januar 1945, at den fru Monica Christensen, f. Redlich ved ministeriets skrivelse af 28. januar 1943 og 3. januar 1944 (jfr. universitetets årbog for 1942-43, side 48, og for 1943-44, side 43) meddelte bemyndigelse til at holde forelæsninger og øvelser over engelsk litteratur på universitetet forlængedes med 1 år fra den 1. februar 1945 at regne, således at hun i det pågældende tidsrum oppebar det under universitetets konto 4. A. Honorarer til lektorer m. fl. bevilgede honorar af 2700 kr. årlig + midlertidigt tillæg til honorering af en indfødt engelsk lektor (j. nr. 351/42).

Da det ene embede som professor i romansk sprog og litteratur fortsat stod ledigt, bifaldt ministeriet under 21. juli 1944 efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at det i efterårssemestret 1944 blev overdraget mag. art. Einar Tassing at fortsætte og afslutte de af ham i forårssemestret 1944 (jfr. universitetets årbog for 1943-44,

side 43) påbegyndte forelæsninger og øvelser over fransk lyrik i det 19. århundrede med 3 ugentlige Timer mod et vederlag på 1500 kr., og at det blev overdraget mag. art. André Nicólet at afholde stileøvelser for ældre studerende med 1 ugentlig time mod et vederlag på 500 kr., således at begge vederlag blev afholdt af universitetets konto 6. Vikarudgifter. På samme måde bifaldt ministeriet under 20. januar 1945, at den ovennævnte undervisning blev videreført af de pågældende med samme timetal og med samme vederlag i forårssemestret 1945 (j. nr. 108/43).

Under professor, dr. phil. V. Kuhrs fortsatte fraværelse fra landet bifaldt ministeriet under 13. maj 1944 og 18. januar 1945 efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at undervisningen af de studerende i filosofisk propaedeutik, som det ville have påhvilet professor Kuhr at varetage i efterårssemestret 1944 og forårssemestret 1945 samt den dertil hørende eksamen blev ordnet på samme måde som i universitetetsåret 1943-44, se universitetets årbog for 1943-44 side 43-44. I henhold til denne ordning overtog mag. art. Mogens Blegvad 5 hold, mag. art. Bjørn Ochsner 3 hold og mag. art. Karl O. Christiansen 2 hold studerende ved undervisningen i universitetetsåret 1944-45 (j. nr. 91 c/43).

Under hensyn til professor, dr. phil. Albert Olsens fortsatte fraværelse fra landet blev det i eksamensterminen vinteren 1944-45 overdraget direktør, forhv. lektor F. W. Wendt og lektor Kjeld Winding at varetage en del af eksaminationen til skoleembedseksamen i faget historie mod et vederlag af henholdsvis 350 og 250 kr. (j. nr. 383/43).

Under hensyn til professor, dr. phil. Edgar Rubins fortsatte fraværelse fra landet bifaldt ministeriet under 15. september 1944 efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at der fortsat efter 1. juni 1944 og indtil videre blev udredet et beløb af 200 kr. som vederlag til skolepsykolog, mag. art. Kr. Thomsen Jensen for assistance ved de psykologiske øvelser, jfr. universitetets årbog for 1943-44, side 44 (j. nr. 379/44).

På normeringsloven for 1945-46, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945-46, side 26 og 84, blev der tillagt docent Peter Jørgensen pensionsret, uanset han ved sin ansættelse som docent den 1. april 1944 (jfr. universitetets årbog for 1943-44 side 64 ff.) var over 40 år gammel (j. nr. 162/43).

Under 28. marts 1944 bevilgede ministeriet fru Carmen Zimmer, der oppebar et honorar på 1200 kr. under universitetets konto 4. A. Honorarer til lektorer m. fl. for at afholde øvelser over moderne italiensk med universitetets studerende, et ekstraordinært tilskud på 1200 kr. for finansåret 1944-45; et tilskud af samme størrelse blev bevilget ved ministeriets skrivelse af 19. marts 1945 for finansåret 1945-46. Beløbet

blev afholdt af finanslovskonto § 21. VIII. C. 6. qqq (for finansåret 1945–46 ppp) (j. nr. 176/44 og 159/45).

Under 26. april 1945 beskikkede ministeriet efternævnte som censorer og censorsuppleanter ved sproglig-historisk skoleembedseksamen under fakultetet for tiden 1. april 1945–31 marts 1948, i dansk: ordbogsredaktør, dr. phil. Aage Hansen, lektor E. Borup Jensen, ordbogsredaktør Jørgen Glahder, docent, dr. phil. Poul Krüger og adjunkt Niels Nielsen; i engelsk: Rektor Svend Bruun, lektor H. Helweg-Møller, rektor H. M. Jensen, lektor K. V. Olsen og rektor Chr. Nielsen (suppleant); i fransk: Universitetsadjunkt, dr. phil. Hans Sørensen, lektor Tage Brüel, lektor Ole Olesen, lektor Otto Svanholt og lektor, dr. phil. Poul Høybye (suppleant); i tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. C. Højberg Christensen, rektor, dr. phil. Karl Bock, adjunkt Jef Jepsen og lektor, dr. phil. Holger Johansen; i klassisk filologi: Lektor H. Boisen, lektor Per Krarup, rektor Karl Nielsen, lektor C. F. Wiese og lektor I. A. Bundgaard; i historie: Lektor, dr. phil. Hans H. Fusing, lektor K. Kretschmer, seminarieførstander Ernst Larsen og rektor A. W. Strehle; i musik: Lektor Knud Olrik, sanginspektør Mogens Wøldike og adjunkt Karl S. Clausen (suppleant); i kristendoms-kundskab: Professor, dr. phil. O. E. Rayn, lektor Sv. Norrild og lektor C. J. Ræbild (suppleant). Undervisningsinspektør, dr. Højberg Christensen blev tillige beskikket som formand for censorerne (j. nr. 83 f/45).

Dr. phil. Aksel Voltens ansættelse som assistent ved ægyptologisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945 (j. nr. 113 a/45).

Fru Annie M. Holch Justesens ansættelse som assistent ved undervisningen i hollandsk forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945 (j. nr. 170/45).

DET MATEMATISK-NATURVIDENSKABELIGE FAKULTET

Under 8. august 1944 blev der meddelt professor i dyrefysiologi, dr. phil. August Krogh afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra den 31. januar 1945 at regne (j. nr. 237/44).

Under 11. december 1944 blev amanuensis ved zoofysiologisk laboratorium, lektor, dr. phil. P. Brandt Rehberg udnævnt til professor i dyrefysiologi ved universitetet fra den 1. februar 1945 at regne, se nedenfor side 46.

Under 20. december 1944 blev inspektør ved mineralogisk og geologisk museum, lektor, dr. phil. Christian Poulsen udnævnt til professor i historisk geologi og palæontologi ved universitetet fra den 1. januar 1945 at regne, se nedenfor side 48.

På normeringsloven for 1945–46, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945–46, side 15 og 61 tilvejebragtes hjemmel for

udredelsen af et bestillingstillæg på 800 kr. årlig til bestyreren af ferskvandsbiologisk laboratorium (j. nr. 187/43).

Under 2. maj 1945 blev der meddelt dr. phil. G. Rasch fornyelse af hans beskikkelse som lektor ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne, således at lektoratet samtidig blev ændret fra et lektorat i biologisk matematik til et lektorat i biologisk matematik og matematisk statistik og lektorhonoraret forhøjet fra 2400 kr. årlig til 3600 kr. årlig + midlertidigt tillæg, se nedenfor side 52.

Under 26. april 1945 blev inspektør ved nationalmuseet, dr. phil. Kaj Birket-Smith beskikket som lektor i etnografi ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne, se nedenfor side 53.

Under 26. april 1945 blev dr. phil., fru Ellinor Bro Larsen beskikket som lektor i terrestrisk økologi ved universitetet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne, se nedenfor side 56.

Under 20. februar 1945 blev der meddelt rektor J. K. Eriksen fornyelse for et tidsrum af 3 år fra den 1. februar 1945 at regne af hans beskikkelse som lektor i fysiske undervisningsforsøg ved universitetet (j. nr. 121/45).

Under 11. august 1945 blev der meddelt dr. phil. Werner Fenchel fornyelse for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne af hans beskikkelse som lektor i matematisk analyse ved universitetet, jfr. angående fornyelse af lektorhonoraret for 3 år fra den 1. april 1945 at regne Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 (j. nr. 163/45).

På finansloven for 1945-46, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26, fornyedes bevillingen til et lektorat i zoofysiologi ved universitetet for 3 år fra den 1. april 1945 at regne med 2400 kr. årlig.

Under lektor, fra 1. februar 1945 professor, dr. phil. P. Brandt Rehbergs fraværelse bifaldt ministeriet under 15. februar og 19. april 1945 samt 13. februar 1946 efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, *at* fast videnskabelig assistent ved zoofysiologisk laboratorium, dr. phil. Marius Nielsen fungerede som eksaminator i zoofysiologi ved skoleembedseksamen vinteren 1944-45, *at* bestyreren af gymnastikteoretisk laboratorium, professor, dr. phil. Emanuel Hansen overtog ledelsen af zoofysiologisk laboratorium mod et årligt honorar af 800 kr. fra den 1. april 1945 at regne og *at* der blev tillagt dr. Marius Nielsen et vederlag på 1200 kr. for afholdelsen af eksamen vinteren 1944-45 og for undervisningen i zoofysiologi af de studerende til skoleembedseksamen i naturhistorie og geografi i forårssemestret 1945, således at de nævnte vederlag blev afholdt af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle (j. nr. 118/45 og 144/45).

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor bifaldt mini-

steriet under 21. december 1944, at det under professor, dr. phil. C. M. Steenbergs sygdomsforfald blev overdraget amanuensis ved institutet for sammenlignende anatomi, dr. phil. N. Thydsen Meinertz at varetage undervisningen af de studerende i hvirveldyrenes anatomi i efterårssemestret 1944 mod et vederlag af 800 kr. at afholde af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle (j. nr. 91 d/44).

Under 29. december 1944 beskikkede ministeriet lektor Peder Pedersen som censor og observator, frk. Julie M. Vinter Hansen og adjunkt Frode Hjerting som censorsuppleanter i astronomi ved skoleembedseksamen for resten af tidsrummet 1. april 1942 til 31. marts 1945 (j. nr. 830/44).

Under 20. oktober 1945 beskikkede ministeriet efternævnte som censorer og censorsuppleanter ved skoleembedseksamen under fakultetet for treåret 1. april 1945–31. marts 1948, i matematik: Rektor V. A. C. Jensen og professor, dr. phil. Jakob Nielsen som censorer, rektor L. Willeesen og professor, dr. phil. Richard Petersen som suppleanter; i fysik: Rektor L. Christiansen og direktør Helge Petersen som censorer, rektor S. Sikjær og professor, dr. phil. Ebbe Rasmussen som suppleanter; i kemi: Rektor L. I. Ring og professor, dr. phil. Niels Bjerrum som censorer, adjunkt K. Kobbørø og professor dr. phil. Baggsgaard Rasmussen som suppleanter; i astronomi: Lektor Alb. Kristensen og lektor Peder Pedersen som censorer, adjunkt F. Hjerting og observator, frk. Julie M. Vinter Hansen som suppleanter; i zoologi (1. del): Rektor, dr. phil. H. V. Brøndsted og dr. phil. Th. Mortensen som censorer, lektor J. Brændegaard og museumsbestyrer, dr. phil. M. Degerbøl som suppleanter; i zoologi (2. del): Rektor V. Tuxen og professor, dr. phil. Mathias Thomsen som censorer, adjunkt K. V. Ravn og dr. phil. H. Lemche som suppleanter; i botanik: Adjunkt Mogens Lund og professor, dr. phil. Ove Paulsen som censorer, cand. mag. H. Jonassen og lektor, dr. phil. Johs. Boye Petersen som suppleanter; i plantefysiologi med genetik: Adjunkt E. Schønning som censor, adjunkt, dr. phil. P. Gelting og dr. phil. Mogens Westergaard som suppleanter; i geologi: Lektor, frk. Sofie Petersen og professor Alfred Rosenkrantz som censorer, adjunkt Dan Laursen og amanuensis Hans Clausen som suppleanter; i geografi: Lektor Johs. Reumert og lektor E. Storgaard som censorer, adjunkt, dr. phil. Axel Schou og lektor, dr. phil. N. H. Jacobsen som suppleanter; i gymnastikteori: professorerne, dr. phil. P. Brandt Rehberg og dr. phil. Aug. Krogh som censorer, rektor V. Tuxen og adjunkt P. Galle som suppleanter; i anatomi: Rektor V. Tuxen og museumsbestyrer, dr. phil. M. Degerbøl som censorer, mag. scient P. Løppenthin og dr. med. K. Portman som suppleanter; i zoofysiologi (2. del): Rektor, dr. phil. H. V. Brøndsted og professor, dr. med. L. S. Fridericia som censorer, lektor Aage Jacobæus og professor, dr. phil. Emanuel Hansen som suppleanter; i zoofysiologi

(3. del): Rektor, dr. phil. H. V. Brøndsted og professor, dr. med. L. S. Fridericia som censorer, professorerne, dr. phil. R. Spærek og dr. phil. Emanuel Hansen som suppleanter. Rektor L. I. Ring beskikkedes tilige som formand for censorerne (j. nr. 83 i/45).

Under 29. marts 1944 meddelte ministeriet professor, dr. phil. Niels Nielsen fritagelse for at holde forelæsninger i efterårssemestret 1944 af hensyn til udarbejdelsen af en lærebog i Danmarks geografi (j. nr. 3 b/44).

Som meddelt i universitetets årbog for 1942-43 ansattes mag. scient. Mogens Køie som fast videnskabelig assistent ved planteanatomiisk laboratorium fra den 1. april 1944. Ansættelsen skete ved ministeriets skrivelse af 6. september 1944, og ved beregningen af magister Køies lønning viste det sig, at der under hensyn til bestemmelsen i tjenestemandsløvens § 91 stk. 7 for tiden 1. april-31. august 1944 tilkom ham et beløb af 616 kr. mindre, end han havde oppebåret som honorarlønnet videnskabelig assistent i samme tidsrum. Efter universitetets indstilling ændrede ministeriet derefter tidspunktet for hans faste ansættelse til 1. september 1944 (j. nr. 366/42).

Mag. scient. K. A. Thernøe ansattes som fast videnskabelig assistent ved astronomisk observatorium fra den 1. oktober 1944.

Cand. mag. Mogens Rudkjøbing ansattes som assistent ved astronomisk observatorium for 1 år fra den 1. december 1944.

Kandidat i forsikringsvidenskab og statistik Thøger Busks ansættelse som assistent ved forsikringsmatematisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. februar 1945.

Mag. scient. Jørgen Koefoeds ansættelse som assistent ved fysisk-kemisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. marts 1945.

Dr. phil. Niels Arleys ansættelse som assistent ved institutet for teoretisk fysik forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Mag. scient., frk. Solveig Muncks ansættelse som assistent ved mineralogisk og geologisk museum forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. mag. Aage Aagesens ansættelse som assistent ved geografisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. mag. P. Rønne-Nielsens ansættelse som assistent ved biofysisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. mag. Evald Egelund Pedersens ansættelse som assistent ved kemisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. april 1945.

Dr. phil. Hans Johansen ansattes som assistent ved zoologisk museum for 1 år fra den 1. april 1945.

Cand. mag., frk. Eva Møllers ansættelse som assistent ved kemisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. maj 1945.

Dr. phil. H. H. Ussing ansattes som fast videnskabelig assistent ved zoofysiologisk laboratorium fra den 1. maj 1945.

Cand. mag. N. O. Lassens ansættelse som assistent ved fysisk laboratorium forlængedes med 1 år fra den 1. juni 1945.

Cand. mag. Thøger Bangs ansættelse som assistent ved matematisk institut forlængedes med 1 år fra den 1. juli 1945.

Mag. scient., frk. Solveig Munck ansattes som fast videnskabelig assistent ved mineralogisk og geologisk museum fra den 1. august 1945.

Cand. polyt., frk. Marie Louise Mouritzen ansattes som assistent ved mineralogisk og geologisk museum for 1 år fra den 1. august 1945.

På normeringsloven for 1945–46, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945–46, side 21 og 73, blev der tillagt fast videnskabelig assistent ved ferskvandsbiologisk laboratorium, dr. phil. Anker Nielsen lønningsanciennitet fra den 1. maj 1936 (j. nr. 395/43 og 172 b/44).

På normeringsloven for 1944–45, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945–46, side 21 og 74, blev der tillagt fast videnskabelig assistent ved kemisk laboratorium, dr. phil. Børge Bak lønningsanciennitet fra den 1. februar 1935 (j. nr. 14 d/44).

På normeringsloven for 1945–46, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945–46, side 21 og 74, blev der tillagt fast videnskabelig assistent ved zoologisk museum, dr. phil. F. W. Bræstrup lønningsanciennitet fra den 1. april 1941 (j. nr. 12 b/42).

På normeringsloven for 1945–46, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1945–46, side 22 og 76, blev der tillagt fast videnskabelig assistent ved zoologisk museum, dr. phil. Sven Gisle Larsson lønningsanciennitet fra den 1. marts 1941 og pensionsanciennitet (pensionsalder) fra den 1. oktober 1946 (j. nr. 12 e/44).

Under 9. februar 1945 meddelte ministeriet amanuensis ved kemisk laboratorium, dr. phil. A. Klit orlov i 1 år fra den 1. februar 1945 at regne for efter indbydelse at drive kemiske studier i Stockholm og Uppsala (j. nr. 14 a/45).

b. *Universitetets fritrykskonto*

(j. nr. 2/1944 og 2/1945).

Universitetets rektor har i 1944–45 bevilget følgende bidrag af universitetets fritrykskonto: Professor Aage Bentzen 50 kr. pr. ark til trykningen af hans bog: *Kommentar til Jesaja*, bd. I (4. september 1944), professor N. H. Søb 35 kr. pr. ark til trykningen af en ny udgave af Eduard Geismar: *Religionsfilosofi* (15. februar 1945), professor, dr. theol. H. Mosbech 50 kr. pr. ark til trykningen af hans bog: *Sproglig fortolkning til apostlenes gerninger* (4. april 1945), professor, dr. phil. C. A. Bodelsen 50 kr. pr. ark til trykningen af en ny udgave af Otto Jespersen: *Engelsk fonetik* (11. april 1945) og professor, dr. phil. Bengt

Strömngren 50 kr. pr. ark til trykningen af en ny (2.) udgave af hans og Eli Strömngrens lærebog i astronomi (1. maj 1945).

c. Universitetslærernes studie- og repræsentationsrejser.

Den sidst under universitetets udgiftspost o. 2. på finansloven for 1931-32 givne bevilling til universitetslærernes studierejser var i finansåret 1944-45 (ligesom i de 12 nærmest forudgående finansår) af sparehensyn midlertidigt inddraget ligesom de øvrige bevillinger til studierejser på statsbudgettet.

Af universitetets konto 10. d. Til repræsentationsrejser blev i finansåret 1944-45 udbetalt til professor, dr. phil. R. Spærek 669,61 kr. (j. nr. 276/44).

d. Oprettelse af tre lektorater i henholdsvis kriminologi (kriminalbiologi og kriminalsociologi), i selskabsret og søret og i obligationsrettens specielle del, og mag. art. Karl O. Christiansens, landsretssagfører Niels Klerks og landsretssagfører Niels Alkils beskikkelse som lektorer

(j. nr. 250/44).

Som meddelt i universitetets årbog for 1943-44, side 210, bifaldt ministeriet under 2. august 1944 efter indstilling af det rets- og statsvidenskabelige fakultet og universitetets rektor og kurator, at der i anledning af indførelsen af en nyordning af den juridiske embedseksamen blev oprettet tre nye lektorater under fakultetet fra den 1. september 1944, nemlig et i kriminologi (kriminalbiologi og kriminalsociologi) med årligt honorar af 3600 kr., et i selskabsret og søret med årligt honorar af 5100 kr. og et i obligationsrettens specielle del med årligt honorar af 5100 kr., alt foruden midlertidigt tillæg; bevillingsmæssig hjemmel for oprettelsen af de tre lektorater blev tilvejebragt på finansloven for 1945-46, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-28.

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor blev de tre lektorater opslået ledige, og det blev i opslaget tilføjet, at alle lektorer i hvert semester skulle lede obligatoriske kurser for de juridiske studerende efter fakultetets nærmere anordning, og at de, der blev ansat i de to sidstnævnte lektorater, tillige skulle deltage i eksamensarbejdet ved de juridiske eksaminer efter fakultetets nærmere bestemmelse. Under 3. august 1944 blev de indkomne 11 ansøgninger af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Under 11. september 1944 afgav fakultetet følgende indstilling om lektoraternes besættelse:

»Ved hermed at tilbagesende de med rektors skrivelse af 18. august d. å. fulgte ansøgninger om de for tiden ledige tre lektorater under det rets- og statsvidenskabelige fakultet skal fakultetet – efter den i skrivelserne indeholdte anmodning – fremsætte følgende udtalelse.

Efter at landsretssagfører Jan Kobbernagel har meddelt, at han har trukket sin ansøgning tilbage, foreligger der for fakultetet følgende 11 ansøgninger, nemlig fra landsretssagfører Niels Alkil, cand. jur. Poul Boeg, mag. art. Karl O. Christiansen, cand. jur. Tage Holmboe-Jensen, landsretssagfører Hans Otto Jensen, landsretssagfører Niels Klerk, reservelæge J. Finn Larsen, fuldmægtig i justitsministeriet L. le Maire, politiadvokat E. Nyborg og fuldmægtig i justitsministeriet P. M. Sachs, samt en af dekanen den 24. august modtaget ansøgning fra sekretær, cand. jur. Poul Meyer, der for tiden opholder sig i Sverige.

Med hensyn til de enkelte stillinger bemærkes:

I. *Lektoratet i kriminologi.*

Dette lektorat søges af ansøgerne Christiansen, Holmboe-Jensen, Finn Larsen, le Maire, Meyer, Nyborg og P. M. Sachs. Valget må her efter fakultetets opfattelse stå mellem magister Karl O. Christiansen, fuldmægtig le Maire og fuldmægtig Sachs, idet de om de øvrige ansøgere foreliggende oplysninger ikke med tilstrækkelig sikkerhed godtgør, at de pågældende er i besiddelse af de fornødne teoretiske og praktiske forudsætninger for på fyldestgørende måde at bestride lektoratet.

Fuldmægtig Sachs har gennem 10 år som følge af sin ansættelse i rigsadvokaturen i praksis arbejdet med kriminologiske problemer. Samtidig er han fakultetet bekendt som en stærkt videnskabelig interesseret yngre jurist, fra hvis hånd der allerede foreligger adskillige mindre afhandlinger fortrinsvis omhandlende retsmetodiske spørgsmål, medens han hidtil ikke har beskæftiget sig med kriminologien.

Fuldmægtig le Maire har i 6 år været knyttet til retslægerådet, hvor han har udført et meget påskønnet arbejde, men han har i de 10 år, der er hengået siden hans embedseksamen, ikke nået at give andre bidrag til den videnskabelige litteratur end en af ham indleveret disputats om et kriminologisk spørgsmål. Da det har vist sig umuligt at få bedømt denne afhandling, forinden afgørelsen måtte træffes om besættelsen af lektoratet, har fakultetet imidlertid måttet bortse fra dette arbejde ved bedømmelsen af ansøgerens kvalifikationer.

Magister Christiansen har i 4 år været knyttet til statsfængslet i Vridsløselille – i de sidste år tillige til psykopatforvaringsanstalten – og har i denne egenskab til stadighed beskæftiget sig med kriminologiske spørgsmål. Forud for denne ansættelse har han i 3 år været knyttet til »Dansk Værneselskab« og har i dette tidsrum udført et stort antal af de kriminalsociologiske undersøgelser, som ifølge straffelovens § 56 kræves foretaget i sager, hvor der kan blive spørgsmål om idømmelse af

betinget straf. Desuden har han i flere afhandlinger af kriminologisk indhold vist, at han er i besiddelse af den fornødne teoretiske uddannelse. Det skal i denne forbindelse også bemærkes, at hans store opgave ved magisterkonferensen handlede om sociologiens indflydelse på den etiske diskussion om forbrydelse og straf.

Fakultetet må herefter give magister Christiansen fortrinet fremfor de øvrige ansøgere, idet han gennem sit praktiske arbejde er den af ansøgerne, der har haft mest direkte tilknytning til kriminologien, ligesom han gennem sine litterære arbejder har godtgjort, at han også videnskabeligt er i stand til at behandle kriminologiske spørgsmål. Det skal yderligere tilføjes, at magister Christiansen hidtil har haft en omfattende manuduktionsvirksomhed, foruden at han på anden måde har virket som lærer, hvorfor han også må anses for at være i besiddelse af de til bestridelse af lektoratet fornødne pædagogiske evner.

II. *Lektoratet i obligationsrettens specielle del og lektoratet i selskabsret og søret.*

Disse lektorater søges af ansøgerne Alkil, Boeg, Holmboe-Jensen, Hans Otto Jensen, Klerk, Meyer og Sachs.

Med Hensyn til disse lektorater skal indledningsvis bemærkes, at det for fakultetet er magtpåliggende, at de under hensyn til de pågældende discipliners særlige stilling indenfor undervisningsplanen besættes med personer, som gennem deres uddannelse har erhvervet indgående praktisk kendskab til de discipliner, der skal doceres.

Af denne grund kan ansøgerne fuldmægtig Sachs og sekretær Meyer – af hvilke sidstnævnte i 1942 har opnået universitetets guldmedaille for en afhandling om erstatningsfastsættelse ved ekspropriation og i 1944 påny for en afhandling om foreningsretten – ikke komme i betragtning, idet de begge uanset deres almindelige videnskabelige kvalifikationer næsten udelukkende har fået deres uddannelse indenfor centraladministrationen og derfor ikke i større udstrækning kan have haft lejlighed til at beskæftige sig praktisk med obligationsretlige og selskabsretlige problemer. Det samme gælder cand. jur. Holmboe-Jensen, der i 1937 fik tildelt universitetets guldmedaille for en afhandling om den danske strafferets udvikling i tiden efter Chr. V's danske lov. Med hensyn til cand. jur. Boeg og landsretssagfører H. O. Jensen skal bemærkes, at de begge er fakultetet bekendt som dygtige manuduktører henholdsvis i selskabsret og obligationsret, men at det af de foreliggende oplysninger ikke kan ses, hvorvidt de er i besiddelse af den fornødne praktiske tilknytning til de pågældende fag.

Dette gælder derimod fuldtud om landsretssagførererne Niels Alkil og Niels Klerk. For Alkils vedkommende kan yderligere tilføjes, at han, der tidligere har virket som universitetsmanuduktør, i de sidste 3 år har fungeret som eksaminator i obligationsret til fakultetets fulde til-

fredshed, samt at han i sine litterære arbejder har dokumenteret, at han er i besiddelse af en klar juridisk tankegang og af en betydelig fremstillingsevne. Han må derfor anses for særdeles velegnet til stillingen som lektor i obligationsrettens specielle del. Landsretssagfører Klerk har vel ikke nogen videnskabelig produktion bag sig, men har efter at have bestået den juridiske embedseksamen med et meget smukt resultat i langt højere grad end nogen af de andre ansøgere gennem sin praktiske virksomhed erhvervet kendskab til selskabsrettlige forhold. Det er derhos fakultetet bekendt, at han er i besiddelse af udmærkede juridiske evner og stor juridisk almindannelse, hvorfor man ikke kan nære nogen betænkelighed ved at indstille ham til lektoratet i selskabsret og søret. Det skal herved yderligere bemærkes, at han som lærer i erhvervsret ved handelshøjskolen må antages at have opnået den fornødne erfaring i at undervise studerende.

I henhold til foranstående har fakultetet på et møde den 5. september d. å. vedtaget at indstille mag. art. Karl O. Christiansen til lektor i kriminologi, landsretssagfører Niels Alkil til lektor i obligationsrettens specielle del og landsretssagfører Niels Klerk til lektor i selskabsret og søret, dog således at ansættelserne foreløbig kun gælder for eet år fra den 1. september d. å. at regne.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, beskikkede ministeriet under 27. september 1944 mag. art. Karl O. Christiansen, landsretssagfører Niels Klerk og landsretssagfører Niels Alkil som lektorer ved Københavns universitet i henholdsvis kriminologi, selskabsret og søret og obligationsrettens specielle del, alle for eet år fra den 1. september 1944 at regne.

*e. Landsretssagfører Oluf Linds og lektor ved Aarhus universitet
Jens Søndergaards beskikkelse som lektorer i retsvidenskab¹⁾*

(j. nr. 348/44 og 349/44).

I en skrivelse af 4. december 1944 indstillede det rets- og statsvidenskabelige fakultet, at beskikkelserne som lektor i retsvidenskab for landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal og ekspeditionssekretær, dr. jur. Carl Popp-Madsen, som udløb henholdsvis den 30. november 1944 og 31. december 1944, blev fornyede, dog kun for et tidsrum af 1 år.

Denne indstilling blev den 6. december 1944 behandlet på et møde i Konsistorium, som vedtog at sagen skulle sendes tilbage til fakultetet til fornyet overvejelse med tilføjende, at Konsistorium måtte anse det for rigtigst, at begge lektorater (af hvilke det ene var aflønnet med 3300 kr. årlig, det andet med 5100 kr. årlig, begge foruden midlertidigt tillæg) blev opslået ledige. Tilbagesendelsen skete med en skrivelse af

¹⁾ Jfr. angående denne sag: J. Norregaard: Københavns universitet i besættelsesårene, Kbhvn. 1947, side 77-78.

9. december 1944 og det meddeltes, at Konsistoriums vedtagelse blev truffet efter en indgående drøftelse af samtlige de forhold, der knyttede sig til hver af de to lektorater, derunder for det af dr. Popp-Madsen beklædte lektorat også den af fakultetet i sin tid givne begrundelse for dette lektorats højere aflønning, jfr. universitetets årbog for 1938-39, side 50-51.

Derefter tilskrev fakultetet under 20. december 1944 Konsistorium således:

»I to skrivelser af 4. december 1944 meddelte fakultetet, at det på et møde havde vedtaget at indstille, at beskikkelserne for landsrets-sagfører N. P. Madsen-Mygdal og ekspeditionssekretær, dr. jur. Carl Popp-Madsen som lektorer i retsvidenskab fornyes, dog kun for et tidsrum af eet år, henholdsvis fra d. 1. december 1944 og d. 1. januar 1945.

Som det allerede er oplyst overfor Konsistorium på dettes møde den 6. december d. å. indtog 3 af fakultetets 7 tilstedeværende juridiske medlemmer det standpunkt, at begge lektorater burde oplås ledige under hensyn til, at deres indehavere havde fungeret i to perioder, og for dr. Popp-Madsens vedkommende særlig den af fakultetet givne begrundelse for dette lektorats oprettelse, jfr. herved universitetets årbog 1938-39, side 50-51.

Det bemærkes, at de statsvidenskabelige medlemmer af fakultetet ikke har deltaget i afstemningerne om denne sag.

Efter modtagelsen af rektors skrivelse af 9. december 1944 (j. nr. 348/44) har sagen atter været gjort til genstand for behandling på et fakultetsmøde. Her stod stemmerne 3 mod 3, idet et af de 7 tilstedeværende juridiske medlemmer afholdt sig fra at stemme. Da der ikke blev truffet nogen ny beslutning, står den tidligere indstilling således stadig ved magt.

De tre medlemmer, der stemte imod indstillingen, har imidlertid anmodet om, at der i fakultetets skrivelse måtte blive givet udtryk for deres standpunkt, hvorefter de af de ovenfor anførte grunde må fastholde, at begge lektorater bør oplås ledige.

Det tilføjes, at fakultetet under hensyn til, at afgørelse i sagen formentlig først vil kunne træffes noget ind i det nye år, og til, at det er fakultetet magtpåliggende, at dets for tiden meget lille lærerstab ikke yderligere formindskes, må forudsætte, at de nuværende lektorer, indtil afgørelse træffes, kan fungere videre i samme omfang som hidtil.«

Herefter afgav rektor den 21. december 1944 indstilling til ministeriet i overensstemmelse med Konsistoriums beslutning og med den af fakultetets mindretal på fakultetsmødet den 1. december 1944 givne begrundelse. Det tilføjedes dog, at såvel Konsistorium som rektor kunne tiltræde fakultetets forslag om, at der meddeltes fakultetet bemyndigelse til at lade de to lektorer, indtil afgørelse var truffet, fungere videre i samme omfang som hidtil.

Under 22. december 1944 tilskrev ministeriet universitetets rektor således:

»I overensstemmelse med hr. rektorens indstilling i skrivelse af 21. d. m. (j. nr. 348–349/44) godkender ministeriet herved, at det rets- og statsvidenskabelige fakultet lader landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal og ekspeditionssekretær, dr. jur. Carl Popp-Madsen, hvis beskikkelse som lektorer i retsvidenskab for førstnævntes vedkommende er udløbet den 30. f. m. og for sidstnævntes vedkommende vil udløbe den 31. d. m., fungere videre som lektorer i samme omfang som hidtil, indtil afgørelse er truffet med hensyn til deres i ovennævnte skrivelse af 21. d. m. yderligere indeholdte indstilling om, at de pågældende 2 lektorater opslås ledige, efter at begge lektorer nu har fungeret i 2 perioder.

Til dette sidstnævnte spørgsmål skal ministeriet senere vende tilbage, idet man dog allerede nu finder anledning til at bemærke, at det må synes rigtigst, at en eventuel nybesættelse af de heromhandlede lektorater sker fra begyndelsen af et semester at regne.«

Som fortsættelse af ministeriets skrivelse af 22. december 1944 tilskrev ministeriet under 9. marts 1945 universitetets rektor således:

»I fortsættelse af ministeriets skrivelse af 22. december f. å. vedrørende de af lektor, landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal og lektor, ekspeditionssekretær i justitsministeriet, dr. juris Carl Popp-Madsen beklædte lektorater i retsvidenskab, for hvilke de pågældendes beskikkelser udløb henholdsvis den 30. november og 31. december 1944, skal ministeriet herved meddele hr. rektoren, at man i tilslutning til de af Dem og Konsistorium fremførte betragtninger bifalder, at de 2 omhandlede lektorater, hvis hidtidige indehavere begge har beklædt disse stillinger i 2 på hinanden følgende 3-års perioder, opslås ledige, for at universitetet kan stå frit overfor spørgsmålet om, hvorvidt forudsætningerne for genudnævnelse af de pågældende er tilstede, eller om lektoraterne bør besættes med andre og yngre kvalificerede videnskabsmænd, der er i stand til i nødvendigt omfang at stille deres tid til universitetets rådighed.

Da man imidlertid – som udtalt i ministeriets fornævnte skrivelse – må anse det for rettest, at en eventuel nybesættelse af disse lektorater sker fra begyndelsen af et semester at regne, og da forholdet på nærværende tidspunkt i overensstemmelse med universitetets indstilling er ordnet således, at lektoraternes hidtidige indehavere midlertidigt fungerer mod at oppebære funktionshonorar, kan opslaget udsættes til et efter universitetets skøn belejligt senere tidspunkt. Man forventer til sin tid at modtage forslag til det pågældende opslag, således at endelig afgørelse kan foreligge inden 1. september d. å.«

Herefter indstillede fakultetet under 12. april 1945, at de to lektorater blev opslået ledige, og efter at dette var sket, blev de fire

indkomne ansøgninger, nemlig fra ekspeditionssekretær N. Kjærgaard, landsretssagfører Oluf Lind, sekretær, cand. jur. Poul Meyer og lektor ved Aarhus universitet Jens Søndergaard under 15. maj 1945 af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Under 28. maj 1945 afgav fakultetet følgende indstilling om lektoraternes besættelse:

»Der foreligger for fakultetet følgende fire ansøgninger, nemlig fra ekspeditionssekretær i landbrugsministeriet Niels Christian Kjærgaard, landsretssagfører Oluf Lind, cand. jur. Poul Meyer og lektor ved Aarhus universitet, cand. jur. Jens Søndergaard. Medens sidstnævnte ansøger kun søger det »store« lektorat, angår de øvrige ansøgninger begge lektorater.

Ekspeditionssekretær Kjærgaard, der er født den 21. november 1905, har i 8 år virket som universitetsmanuduktør i retspleje og har på udmærket måde fungeret som eksaminator i samme fag og bistået professoren i retspleje med skriftlige øvelser. Uanset disse kvalifikationer finder man imidlertid, at ekspeditionssekretær Kjærgaard, der ikke hidtil har offentliggjort noget videnskabeligt arbejde, er ude over den alder, hvor man almindeligvis knyttes til fakultetet som lektor, og at han derfor ikke bør ansættes som sådan, når der findes yngre kvalificerede kræfter.

Lektor Søndergaard, der er født den 7. august 1917, tildrog sig allerede i sin studietid opmærksomhed ved sine udmærkede juridiske evner og opnåede i februar 1943 udmærkelse ved juridisk embedseksamen. Fra 1. september 1943 til sommeren 1944 fungere han som en søgt universitetsmanuduktør i ejendomsret, hvorefter han blev ansat som lektor ved Aarhus universitet og har efter det økonomisk-juridiske fakultets mening gjort udmærket fyldest i denne stilling. Samtidig hermed har han af Københavns universitet været benyttet som eksaminator i ejendomsret.

Fakultetet må herefter mene, at en besættelse af det »store« lektorat med cand. jur. Søndergaard, der, efter hvad der er oplyst, har stillet sig en videnskabelig løbebane som mål, vil være i nøje overensstemmelse med den hensigt, man i sin tid havde med oprettelsen af dette lektorat (se herom universitetets årbog for 1938-39, side 50).

Af de øvrige ansøgere er Poul Meyer cand. jur. fra 1941 med 1. karakter. Han har efter sin eksamen været ansat som sekretær i landbrugsministeriet og i to semestre virket som universitetsmanuduktør i ejendomsret samt i 1½ år assisteret ved universitetsundervisningen i Lund. Desuden har han to gange opnået Københavns universitets guldmedaille for juridiske afhandlinger, hvilket må veje betydeligt til ved vurderingen af hans kvalifikationer. På den anden side kan det ikke siges, at ansøgerens hidtidige videnskabelige og øvrige virksomhed giver sikkerhed for, at han på tilfredsstillende måde kan varetage den under-

visning og eksaminationsvirksomhed, som påhviler fakultetets lektorer, hvorfor man er betænkelig ved at tillægge de nævnte arbejder eneafgørende betydning.

Landsretssagfører Oluf Lind, der er født den 18. juli 1914, er juridisk kandidat fra sommeren 1940 med et fremragende eksamensresultat. Han har siden 1. september 1940 virket som en meget søgt universitetsmanuduktør (undervisningsassistent) og har desuden med usædvanlig dygtighed fungeret som eksaminator under forskellige fakultetsmedlemmers fraværelse.

Da landsretssagfører Lind således har haft lejlighed til på forskellig måde at bistå fakultetet med arbejde, der ville komme til at påhvile ham som lektor, og har gjort dette til fakultetets udelte tilfredshed, finder fakultetet det rimeligt, at han, der i sin ansøgning oplyser, at han har til hensigt at uddybe sin teoretiske uddannelse, nu opnår ansættelse som lektor.

Fakultetet har herefter i sit møde den 17. maj d. å. enstemmigt vedtaget at indstille landsretssagfører Oluf Lind og lektor ved Aarhus universitet, cand. jur. Jens Søndergaard henholdsvis til det »lille« og det »store« lektorat for 3 år fra den 1. september 1945 at regne.

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, beskikkede ministeriet under 2. juli 1945 lektor ved Aarhus universitet Jens Søndergaard og landsretssagfører Oluf Lind som lektorer i retsvidenskab ved Københavns universitet for et tidsrum af 3 år fra den 1. september 1945 at regne.

*f. Oprettelse af et nyt lektorat i nationaløkonomi
(landbrugspolitik) og overdragelse af den til dette lektorat knyttede
undervisning til professor i landbrugsøkonomi ved den kgl. veterinær-
og landbohøjskole K. Skovgaard*

(j. nr. 177/42).

Som meddelt i universitetets årbog for 1942-43 side 58 ff. ansøgte det rets- og statsvidenskabelige fakultet i en skrivelse af 27. marts 1942 om forskellige bevillinger til forøgelse af lærerkræfterne ved fakultetets statsvidenskabelige afdeling, derunder om bevilling til oprettelse af et lektorat i nationaløkonomi og et lektorat i landbrugspolitik. Af disse blev bevilling til det førstnævnte lektorat optaget på finansloven for 1943-44, jfr. det citerede sted i årbogen. Bevilling til det andet lektorat blev givet på finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1831-32.

Efter at dette lektorat efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor var blevet opslået ledigt, blev under 18. august 1944 de indkomne fire ansøgninger, nemlig fra fuldmægtig Kjeld Bjerke, sekretær

Chr. Gandil, sekretær Arne Lund og fuldmægtig Erik Mortensen af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Under 15. november 1944 afgav fakultetet følgende indstilling om lektoratets besættelse:

»Fakultetets statsvidenskabelige afdeling har foretaget en bedømmelse af ansøgernes kvalifikationer og herom afgivet følgende udtalelse:

»Afdelingen ønsker indledningsvis at erindre om, at tanken har været, at den nye lektor i nationaløkonomi i første række skulle overtage faget landbrugspolitik. Betragter man med henblik herpå de 4 ansøgers kvalifikationer, ses sekretær Arne Lund og sekretær Chr. Gandil ikke at have beskæftiget sig med landøkonomiske spørgsmål. Arne Lund, som er 29 år og statsvidenskabelig kandidat fra 1940, er sekretær i industrirådet; han har offentliggjort et par artikler om andre økonomiske emner i nationaløkonomisk tidsskrift. Chr. Gandil er 37 år; han har, forinden han i 1941 blev cand. polit., taget forstkandidat-eksamen og i nogle år været fast videnskabelig assistent ved landbohøjskolen. Han har skrevet nogle afhandlinger, bl. a. om skovbrugsøkonomiske emner. Om hans kvalifikationer kan iøvrigt henvises til fakultetets skrivelse til rektor af 3. maj 1943¹⁾.

Fuldmægtig Erik Mortensen, som er 33 år og tog statsvidenskabelig eksamen i 1936, er ansat i landbrugsministeriet og har tillige i nogle år været knyttet til statens kornkontor; han har utvivlsomt gennem sin administrative virksomhed erhvervet sig et betydeligt kendskab til en række af de landbrugspolitiske problemer, der har været aktuelle i de senere år. Desuden har ansøgeren i 6 år som assistent ved økonomisk-statistisk laboratorium bistået ved de statistiske øvelser, afholdt økonomiske skriveøvelser og diskussioner for 1. dels studerende samt deltaget i seminarer omhandlende landbrugsproblemer. Også gennem en række dagbladsartikler har ansøgeren lagt sin interesse for landbrugets forhold for dagen. Men noget større arbejde, der kunne godtgøre egnethed til selvstændigt at varetage universitetets undervisning i landbrugspolitik, har han endnu ikke fremlagt.

Fuldmægtig Kjeld Bjerke, der er 40 år og tog statsvidenskabelig eksamen i 1929, har 1930-42 ledet statistisk departements landbrugsafdeling. Han har offentliggjort forskellige afhandlinger om dansk og nordisk landbrugs forhold i mellemkrigsperioden samt om ejendomsalg og ejendomspriser. Ansøgeren oplyser, at han i den senere tid har arbejdet på en større afhandling, der skulle uddybe det sidstnævnte problem. Det brudstykke heraf, som ansøgeren fremsender, indeholdende et foreløbigt udkast til 4 kapitler, giver imidlertid ikke holdpunkter for en bedømmelse af, om han vil være i stand til på fyldestgørende måde at løse den opgave, han har stillet sig.

Der er således ingen af de 4 ansøgere, der kan siges i tilstrækkelig

¹⁾ Se universitetets årbog for 1942-43, side 64.

grad at have dokumenteret deres kvalifikationer for overtagelse af undervisningen i og den selvstændige videnskabelige pleje af faget landbrugspolitik. Afdelingen anser det stadig for meget betydningsfuldt, at det nye lektorat ved første lejlighed besættes med en mand, der forener en grundig almen nationaløkonomisk uddannelse med den fornødne indsigt i de særlige landbrugsøkonomiske spørgsmål. Nyt opslag af lektoratet kan imidlertid næppe i øjeblikket ventes at fremkalde ansøgninger fra andre, mere kvalificerede statsvidenskabelige kandidater. Da man på den anden side ønsker snarest muligt at kunne tilbyde de studerende en hårdt tiltrængt undervisning i faget landbrugspolitik, skal afdelingen efter en indgående drøftelse af den således foreliggende situation tillade sig at foreslå, at man ansøger undervisningsministeriet om tilladelse til foreløbigt at lade det nye lektorat i landbrugspolitik henstå ubesat, dog således at det i stedet overdrages professor i landbrugsøkonomi ved landbohøjskolen K. Skovgaard for et tidsrum af 2 år at varetage undervisningen ved universitetet i landbrugspolitik for de statsvidenskabelige studerende mod det til lektoratet bevilgede honorar.«

Idet det rets- og statsvidenskabelige fakultet giver ovenstående indstilling sin tilslutning, skal det varmt anbefale, at der søges tilvejebragt hjemmel for den af fakultetets statsvidenskabelige afdeling foreslåede midlertidige ordning af undervisningen i faget i landbrugspolitik.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, bifaldt ministeriet under 22. december 1944, at det på finansloven for 1944-45 oprettede lektorat i nationaløkonomi ved Københavns universitet foreløbig henstod ubesat, og at det blev overdraget professor i landbrugsøkonomi ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole K. Skovgaard for et tidsrum af 2 år at varetage undervisningen ved universitetet i landbrugspolitik for de statsvidenskabelige studerende mod et vederlag, der svarede til det til lektoratet bevilgede honorar, 3600 kr. årlig + midlertidigt tillæg.

Den fastsatte ordning trådte i kraft fra den 1. februar 1945 at regne.

g. *Dr. med. K. Brochner-Mortensens beskikkelse
som lektor i systematisk medicin
(j. nr. 156/45).*

Den 9. marts 1945 afgav det lægevidenskabelige fakultet følgende indstilling:

»Den 31. d. m. udløber den overlæge, dr. med. Poul Schultzer meddelte beskikkelse som lektor i systematisk medicin ved Københavns universitet. Til det nævnte tidspunkt vil dr. Schultzer have virket 6 år som lektor, idet han blev ansat fra 1. april 1939.

Ved gentagne tidligere drøftelser i fakultetet angående lektoraterne i medicin og kirurgi og den til disse lektorater henlagte undervisning og eksamen har der stedse været enighed om, at ansættelserne skulle være tidsbegrænsede, og fakultetet har vedtaget, at ingen skulle kunne ansættes udover 6 år (2×3 år) i disse stillinger.

Som følge heraf skal fakultetet indstille, at lektoratet i systematisk medicin opslås ledigt snarest muligt i overensstemmelse med vedlagte udkast til opslag. Det er heri foreslået, at lektoratet bliver ledigt fra 1. august d. å., idet man må finde det upraktisk, at lektoratet skifter indehaver midt i et semester, og man skal derfor tillige indstille, at den lektor Schultz tidligere meddelte beskikkelse forlænges med 4 måneder fra 1. april d. å. at regne, idet bemærkes, at dr. Schultz har erklæret sig villig til at modtage sådan beskikkelse.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, genbeskikkede ministeriet under 26. marts 1945 overlæge, dr. med. Poul Schultz som lektor i systematisk medicin ved universitetet for et tidsrum af 4 måneder fra den 1. april 1945 at regne.

Lektoratet blev desuden som indstillet af universitetet opslået ledigt fra den 1. august 1945 at regne, og under 12. april 1945 blev de indkomne 5 ansøgninger, nemlig fra dr. med. K. Brøchner-Mortensen, dr. med. Tage Christiansen, dr. med. Niels B. Krarup, dr. med. Kaj Larsen og dr. med. Erling Lundsteen af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Under 26. juni 1945 afgav fakultetet indstilling om lektoratets besættelse; det meddeltes deri, at fakultetet eenstemmigt havde tiltrådt følgende af professorerne, dr. med. H. C. A. Lassen, dr. med. Eggert Møller, dr. med. Carl Sonne og dr. med. Erik Warburg afgivne udtalelse:

»Alle ansøgerne har en god og tilstrækkelig omfattende uddannelse i intern medicin, og de har alle en omfattende og god videnskabelig produktion indenfor faget. De har alle erfaring med undervisning, dog i forskellig grad, og særligt står Dr. Tage Christiansen i denne henseende noget tilbage for de øvrige ansøgere. Iøvrigt må ansøgerne alle anses for særdeles velkvalificerede til den ledige stilling, og det er ikke let at udpege en enkelt som den bedste. Vi må dog mene, at dr. Brøchner-Mortensen må anses for den, der er bedst egnet til at beklæde den ledige stilling, idet man særligt skal fremhæve værdien, alsidigheden og omfanget af hans videnskabelige produktion.

Vi skal derfor herved anbefale, at fakultetet indstiller dr. med. Knud Brøchner-Mortensen til den ledige stilling som lektor i systematisk medicin.«

Efter at fakultetets indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, beskikkede ministeriet under 26. juli

1945 dr. med. K. Brøchner-Mortensen som lektor i systematisk medicin ved Københavns universitet for et tidsrum af 3 år fra den 1. august 1945 at regne, således at det i beskikkelsen blev tilføjet, at han skulle være pligtig at deltage i undervisningen og eksaminationen af de studerende efter de bestemmelser, som derom til enhver tid blev truffet af det lægevidenskabelige fakultet.

*h. Oprettelse af et ekstraordinært professorat i iransk filologi
for lektor, mag. art. Kai Barr*

(j. nr. 185/44).

Under 3. april 1944 afgav det filosofiske fakultet følgende indstilling:
»Den 9. januar 1945 fylder professor Arthur Christensen 70 år, og hans universitetsvirksomhed vil således være afsluttet den 1. februar 1945. Da professoratet i iransk filologi er ekstraordinært, falder det dermed automatisk bort. Fakultetet mener imidlertid af flere grunde, at et ekstraordinært professorat i iransk filologi bør bevares. Først og fremmest fordi vi i lektor ved Københavns universitet, mag. art. Kaj Barr har en iransk filolog, som er i fremragende grad kvalificeret til dette embede. Dernæst fordi den omstændighed, at universitetsbiblioteket i København takket være R. Rask og N. L. Westergaard besidder de ældste og bedste gammeliranske (Avesta- og Pehlevi-) håndskrifter og derfor i tidens løb har været et valfartssted for forskere på dette område, synes at måtte medføre en vis forpligtelse til så vidt muligt at have en repræsentation for iranistiken ved Københavns universitet.

Lektor Barr er født den 26. juni 1896 i København. Efter at have taget matematisk-naturvidenskabelig artium 1917 kastede han sig over filologiske studier, idet han dyrkede klassisk filologi, hvori han 1925 bestod magisterkonferens, og de forskellige orientalske sprog, i hvilke der gaves undervisning ved Københavns universitet, særlig nypersisk, pehlevi, vedisk og klassisk sanskrit, arabisk og syrisk, samt sammenlignende sprogvidenskab. Allerede før magisterkonferensen var han begyndt under professor A. B. Drachmanns og fru Ada Adlers ledelse at arbejde med udgaven af de græske leksikografer (Suidas etc.) I 1927 tilbragte han 3 måneder i Firenze, beskæftiget med at kollationere Cyril-håndskrifter for professor Drachmann. Han var imidlertid forlængst klar over, at iranistiken havde hans hovedinteresse.

I efteråret 1927 kom Barr for første gang til Göttingen for at studere iranica hos professor F. C. Andreas, og disse studier, der navnlig omfattede avesta, turfan-pehlevi og sasanide-indskrifter, fortsattes i de følgende år, sidst i 1931, kort før Andreas' død. I foråret 1935 studerede han sakiske håndskrifter i London og Paris. I Efteråret samme år blev han beskikket som lektor i klassisk filologi ved Københavns

universitet, en stilling, som han har beklædt siden, til megen tilfredshed såvel for professorerne i faget som for de studerende.

Magister Barr er nu en all-round iranist. Han er grundig hjemme i alle kendte gammel- og nyiranske sprog og dialekter og har et ikke almindeligt overblik over hele den sproglige udvikling i Iran – foruden et godt kendskab til det indiske forskningsområde og den almindelige, indoeuropæiske sprogvidenskab. Han er også fortrolig med de ikke-indoeuropæiske nabosprog, som ved den historiske udvikling har fået en nøje forbindelse med det iranske, hvorved særlig tænkes på aramæisk, syrisk og arabisk.

Blandt Barrs iranistiske arbejder må først nævnes udgaven af det i Turfan fundne Pehlevi-psalter, som Andreas ikke nåede at få besørget før sin død. Efter opfordring af en komité, der havde det hverv at sørge for udgivelsen af Andreas' efterladte videnskabelige papirer, påtog Barr sig opgaven. Dette arbejde fremkom i *Sitzungsberichte der Preussischen Akademie der Wissenschaften* 1933. I den vejledning til forståelse af teksten, som er givet i glossaret, har Barr nedlagt et betydeligt, selvstændigt arbejde.

Hans andet, hidtil største og vigtigste arbejde har ligeledes tilknytning til Andreas, men må i virkeligheden betragtes som et ganske selvstændigt arbejde. I 1ste bind af »Iranische Dialektaufzeichnungen aus dem Nachlass von F. C. Andreas« (*Abhand. der Gesellsch. der Wissenschaften zu Göttingen, philol.-hist. Klasse, dritte Folge, Nr. 11*) har Barr behandlet Andreas' nu ca. 65 år gamle, men ikke før udgivne optegnelser af kurdiske dialekter. Af Andreas' lidet fyldige notitser, der kun indeholder et i alt væsentligt ukommenteret råstof, er der her fremvokset en afhandling på op imod 400 tæt trykte sider, der rummer en fylde af iagttagelser, overvejelser og konstateringer, som viser os kurdiske sprogfenomener på bred iransk basis. Alt tidligere fremdraget kurdisk sprogstof tages med ind i den sammenlignende undersøgelse, som i betydelig grad bidrager til at klare de dialektologiske forhold. Barr har her skabt et hovedværk i kurdisk lingvistik, et arbejde, som fuldt vel kan ækvalere med et habilitationsskrift. Professor E. Benveniste skriver herom i sin anmeldelse i *Bulletin de la Société de Linguistique de Paris*:

»Cette description minutieuse, approfondie et largement informée a la valeur d'une contribution originale. C'est un des meilleurs travaux qu'on possède sur la dialectologie kurde. Les notes d'Andreas n'en ont fourni que la substance. Toute l'élaboration doit en être mise au compte de M. Barr«.

I en artikel i *Bulletin of the School of Oriental Studies* VII 2-3 (festskrift til Grierson) har Barr givet et værdifuldt bidrag til diskussionen om et meget omstridt skriftproblem i bogpehlevi. Til et andet

område hører hans »Bidrag til Sigøjnerdialekternes Grammatik« i bindet *In memoriam* Kr. Sandfeld.

Der er på forskellig måde blevet lagt beslag på Barrs arbejdskraft. Således har han været virksom ved en beskrivelse af universitetsbibliotekets gammeliranske håndskrifter, som er under udarbejdelse. Han har tilrettelagt facsimileringen af håndskrifterne K 5, K 3a og K 3b, K 1 og udvalg af K 7 og K 25 i »Codices Avestici et Pahlavici Bibliothecae Universitatis Hafniensis«, vol. VII–XII og forsynet disse bind med indledning og konkordans. Han har medvirket ved udgivelsen af K. Wulffs efterladte afhandling »Über das Verhältnis des Malays-Polynesischen zum Indochinesischen« (Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs historisk-filologiske Medd. XXVII. 2) og udarbejdet ordfortegnelserne dertil.

Magister Barr har i indeværende semester fået bevilget forelæsningsfritagelse for i den tid helt at kunne hellige sig arbejdet med en større undersøgelse om det iranske verbalsystem, som han har syslet med i længere tid. For en dokumentation af hans kompetence giver imidlertid allerede de nævnte kurdiske undersøgelser et fuldt tilstrækkeligt grundlag. Forøvrigt har Barr i årenes løb erhvervet sig et navn i international iranistik. I 1938 var han tilkaldt som fakultetsopponent ved Stig Wikanders disputats i Uppsala. I april 1941 holdt han efter indbydelse af rektor for Lunds universitet 4 forelæsninger der, 2 om de iranske sprogs struktur og 2 om Ahura Mazdāh og Aməša Spənta'erne.

Som videnskabsmand er han i besiddelse af en sund nøgternhed, som gør ham immun overfor alle løst funderede hypoteser.

Iranistiken er en videnskabsgren, hvis betydning er steget stærkt i det sidste halve århundrede. Store nye indskriftfund og opdagelsen af to tidligere helt ukendte middeliranske sprog, sogdisk og sakisk, i hvilke et betydeligt materiale af tekster nu foreligger trykt og bearbejdet, har i en mærkelig grad sat fart i de iranske studier rundt om i verden. Også af den grund vil fakultetet, da dansk iranistisk videnskab råder over en kraft som magister Barr, som nu har nået en alder af omtrent 48 år, på det varmeste anbefale, at det ekstraordinære professorat i iransk filologi, der nu har bestået i 25 år, fornyes, og at magister Barr ansættes i dette embede.

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med rektors og kurators tilslutning, blev der på finansloven for 1945–46, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1823–24, under universitetets konto 2. Lønninger til ekstraordinære professorer og docenter optaget bevilling til oprettelsen af et ekstraordinært professorat i iransk filologi for lektor, mag. art. K. Barr, og under 21. april 1945 blev der meddelt lektor Barr ansættelse i embedet fra den 1. april 1945 at regne.

i. *Oprettelse af et ekstraordinært professorat i musikvidenskab
for lektor, dr. phil. Jens Peter Larsen*

(j. nr. 164/43).

Under 28. februar 1943 indgav lektor i musikvidenskab, dr. phil. Jens Peter Larsen følgende andragende:

»Undertegnede, dr. phil. Jens Peter Larsen, tillader mig herved at ansøge om, at min stilling som lektor i musikvidenskab ved Københavns universitet omdannes til et professorat fra 1. april 1944. Til støtte for mit andragende skal anføres følgende.

Mens der tidligere kun kunne tages magisterkonferens i faget musik, blev det fra 1924, samtidig med oprettelsen af et ordinært docentur, gjort muligt at tage skoleembedseksamen med musik (sang) som bifag. Skønt faget ikke kunne tages som hovedfag, fik det dog stor tilgang, således at det også blev nødvendigt efterhånden at udvide lærerpersonalet, der foruden den faste universitetslærer – der allerede 1926 blev ordinær professor – kom til at omfatte en lektor i tale og sang (med 1 undervisningsassistent) og 1, senere 2 undervisningsassistenter i musikteori. Ved indførelsen af musik som hovedfag (iflg. kgl. anordning af 5. sept. 1938) nødvendiggjordes, foruden en yderligere udvidelse af assistentkurserne, oprettelsen af et lektorat i musikvidenskab.

Rammerne for den til dette lektorat henlagte undervisning er angivet i indstillingen fra det af det filosofiske fakultet den 16. november 1936 nedsatte udvalg til overvejelse af spørgsmålet om indførelse af en hovedfagsordning af faget musik. Det hedder heri: »Der var enighed om, at hvis faget skal gøres til hovedfag, er det ganske nødvendigt, at der bliver ansat en lektor i musikvidenskab med særligt henblik på musikteori og formlære. Det vil påhvile denne lektor at deltage i undervisningen for såvel hovedfags- som bifagsstuderende inden for dette specielle område samt at give de studerende vejledning til specialestudium, at deltage i eksaminationen og endelig at medvirke ved afholdelsen af magisterkonferenser«. I det af fakultetet i 1939 udgivne »Tillæg til »Regler« og »Studieplaner« . . . angående faget musik« hedder det endvidere (s. 18): »I 3die-4de semester gives desuden en kort gennemgang af musikhistorien ved lektoren i musikvidenskab«, og (længere nede): »Lektoren i musikvidenskab afholder regelmæssig kurser i kontrapunkt og formlære, samt praktiske øvelser (transponering, harmonisering prima vista)«.

Om det faktiske omfang af arbejdet kunne der ved lektoratets oprettelse kun anstilles et foreløbigt skøn, da det bl. a. ville afhænge af, hvor stor en del af de studerende, der efter nyordningen ville tage musik som *hovedfag*, idet det navnlig var disse studerendes behov, lektoratet skulle dække. Det viste sig imidlertid snart, at flertallet af de studerende enten straks eller efter overstået forprøve valgte at tage

musik som hovedfag. (Af 19, der siden nyordningen af faget har bestået forprøven, har kun 3 valgt at fortsætte som bifagsstuderende, mens 13 studerer musik som hovedfag og 2 er overgået til magisterkonferensstudium). Hertil kom et relativt stort antal magisterkonferensstuderende, der for en stor del følger de hovedfagsstuderendes undervisning.

Som følge heraf fik undervisningen et for et lektorat ganske usædvanligt omfang. Ikke blot krævede gennemførelsen af den mere fastliggende del af undervisningen et større timetal end forudset, men det blev tillige nødvendigt i ikke ringe grad at supplere den med forelæsninger og øvelser af mere speciel karakter for ældre studerende. Det har ikke været mig muligt at udføre lektorarbejdet forsvarligt under 8–10 timers ugentlig undervisning (musikhistorie 2 timer, kontrapunkt 2 timer, formlære 2 timer, praktiske øvelser af forskellig art 2–3 timer og forelæsninger og øvelser specielt for ældre studerende 1–2 timer ugentlig). Hertil kommer vejledning til specialestudium samt deltagelse i eksamination og bedømmelse ved samtlige afholdte prøver (optagelses- og forprøve, afsluttende eksamen for hovedfags- og bifagsstuderende samt magisterkonferens).

Når lektoratet har fået en stilling, som vistnok savner direkte sidestykke inden for andre fag, både hvad arbejdets omfang og den selvstændige tilrettelægning af omfattende og væsentlige dele af undervisningen angår, hænger det i første række sammen med, at faget musik kun råder over een fast universitetslærerstilling, mens der til alle andre fag under fakultetet, der både kan tages som hoved- og bifag til skoleembedseksamen, og hvori der tillige kan tages magisterkonferens, er knyttet mindst to professorer. Forholdet har da reelt været det, at lektoratet på praktisk talt alle punkter har erstattet en fast lærerstilling, mens der som honorar kun er ydet minimalt lektorhonorar 2400 kr. (+ f. t. 15 pct.), hvilket dog ved bevilling på den kommende finanslov søges forhøjet til 3600 kr. (+ 15 pct.).

Da lektoratets arbejde, både hvad karakter og omfang angår, har vist sig at svare fuldt ud til en fast lærerstillings, og da der – når både den jævne tilgang til studiet og kandidatallets størrelse tages i betragtning – ikke er grund til at antage, at der forestår nogen nedgang i arbejdet, mener jeg at turde forsvare at andrage om, at der i konsekvens heraf sker en omdannelse af stillingen til en fast lærerstilling. Ved overvejelserne over, hvorvidt der her bør være tale om et docentur eller professorat beder jeg taget i betragtning ikke blot arbejdets store omfang – der ville overskride de forpligtelser, man almindeligt anser rimelige for et docentur – men tillige, at jeg gennem en årrække har været knyttet til denne undervisning og både ved hovedfagsordningens tilrettelæggelse og i min lektortid har udført en ikke ubetydelig del af arbejdet med at give denne del af studiet en videnskabelig forsvarlig

og praktisk brugbar udformning. Jeg ville derfor finde det rimeligt, om lektoratet omdannedes til et ekstraordinært professorat og tillader mig at ansøge herom.

Om mine kvalifikationer til at overtage et professorat i musikvidenskab vil jeg gerne anføre følgende. Jeg er født den 14. juni 1902, student 1920, magister i musikvidenskab 1928, dr. phil. 1939. 1928 ansattes jeg som undervisningsassistent, 1939 som lektor i musikvidenskab ved Københavns universitet, 1933 som lærer i messesang (1943 tillige kirkemusik) ved pastoralseminariet. De undervisningsmæssige opgaver og forpligtelser, der er knyttet til stillingen, er jeg således fortrolig med gennem mange års praksis. – Hovedpunktet i mit videnskabelige arbejde har hidtil været den sikring af Haydnforskningens grundlag gennem en undersøgelse af ægthedsproblemet, som jeg har gjort rede for i min disputats »Die Haydn-Überlieferung« (1939) og den dermed sammenhængende publikation »Drei Haydn-Kataloge« (1941). Af mindre arbejder har jeg – ud over en række tidsskriftartikler og forskellige praktiske udgivelser – offentliggjort »Massetoner« (1935) og en lille overvejende populær bog om »Weyses Sange« (1942). For tiden er jeg i færd med at afslutte nogle studier over Händels »Messias«. Foruden en videreførelse af mine Haydn-studier vil formentlig udarbejdelsen af forskellige lærebøger for de studerende kræve en ikke ringe arbejdsindsats i de nærmest kommende år.«

Under 13. maj 1943 fremsendte det filosofiske fakultet lektor Larsens andragende med følgende udtalelse:

»Samtidig med at lektor, dr. phil. Jens Peter Larsen indsender sin ansøgning om oprettelsen for ham af et ekstraordinært professorat i musikvidenskab, skal fakultetet herved på det varmeste anbefale, at dette andragende nyder fremme.

Faget musikvidenskab er i de senere år blevet af stort omfang indenfor universitetets undervisning, hvilket i særlig grad skyldes indførelse af faget musik ved skoleembedseksamen som hovedfag, men desuden har sin årsag i den forholdsvis store tilgang til studiet. Som forholdene har udviklet sig, må det siges, at der i høj grad er brug for et supplerende professorat. Underdisciplinerne, både for de magisterkonferensstuderende og for de studerende til skoleembedseksamen er mange. Specialopgaver, studievejledninger og eksamensopgaver er i stadig stigende antal. Hertil kommer, at dette fag på grund af sin særlige karakter kræver en nøjere kontakt med de enkelte studenter end i de andre fag, hvorved det i meget høj grad lægger beslag på fagprofessorens tid og kræfter. Endvidere spænder faget over så vide felter – alle landes og tiders musik, musikteori og musikhistorie samt musikæstetik – at det synes fuldt ud forsvarligt, at dette fag sidestilles med de andre fag indenfor skoleembedseksamen, der alle har mindst to professorater til rådighed.

Vedrørende dr. Larsens personlige kvalifikationer må det vel forudsættes velkendt, at disse er så fremragende, undervisningsmæssigt som videnskabeligt set, at det er hævet over enhver tvivl, at dr. Larsen er fuldt ud kvalificeret til at beklæde et professorat.

Dr. Larsen har allerede i en årrække udført et meget stort arbejde i universitetsundervisningens tjeneste. Det ville kun være en retfærdighedshandling, om der blev oprettet et professorat for ham, hvilket desuden ville sikre universitetet og dansk musikvidenskab en ganske ekceptionel arbejdskraft.«

Universitetet stillede herefter forslag om, at der på finansloven for 1944-45 blev oprettet et ekstraordinært professorat i musikvidenskab for lektor, dr. phil. Jens Peter Larsen, men forslaget blev ikke fremmet på nævnte finanslov. Universitetet gentog da forslaget til finansloven for 1945-46, og herefter blev der på denne finanslov, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra den 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1823-24, under universitetets konto 2. Lønninger til ekstraordinære professorer og docenter optaget bevilling til oprettelse af et ekstraordinært professorat i musikvidenskab for lektor, dr. phil. Jens Peter Larsen, og under 30. april 1945 blev der meddelt lektor Larsen ansættelse i embedet fra den 1. april 1945 at regne.

k. *Dr. phil. Erik Holtveds udnævnelse til docent i grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur*
(j. nr. 112/43).

Som meddelt i universitetets årbog for 1942-43, side 46, varetog ekstraordinær professor i grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur William Thalbitzer efter dertil af ministeriet givne bemyndigelse også efter sin afsked fra embedet pr. 31. august 1943 undervisningen i grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur, da det filosofiske fakultet ved fremsendelsen af professor Thalbitzers afskedsansøgning havde givet indstilling herom og som begrundelse herfor havde udtalt, at embedet, d. v. s. det hvilende docentur i faget ikke kunne forventes besat i den nærmeste fremtid.

Under 21. oktober 1944 indstillede fakultetet, at docenturet blev opslået ledig, og efter at opslag var sket, blev under 1. december 1944 den eneste indkomne ansøgning, nemlig fra dr. phil. Erik Holtved af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Til at bedømme den indkomne ansøgning nedsatte fakultetet i henhold til § 3 i kgl. anordning af 15. maj 1932 et udvalg bestående af professorerne, dr. phil. L. L. Hammerich og dr. phil. Louis Hjelmlev samt forhv. professor William Thalbitzer. Dette udvalg afgav under 19. december 1944 følgende indstilling til fakultetet:

»Det af fakultetet i anledning af det ledigblivende docentur i grøn-

landsk (eskimoisk) sprog og kultur nedsatte fagkyndige udvalg afgiver herved nedenstående indstilling.

Professor Hammerich og professor Thalbitzer udtaler følgende:

Den eneste ansøger, dr. phil. Erik Holtved, synes os at være vel kvalificeret til stillingen. Han er ikke blot – som det fremgik af doktor-disputatsen – en særdeles habil arkæolog, men har også fremlagt gode prøver på sådanne kundskaber og evner, der viser ham som den grundige kender af grønlandsk sprog og eskimoisk folkløse. Sidstnævnte videnskab var hans speciale ved magisterkonferensen. Såvel ved de foregående studier som ved sin eksamen har han i sine afhandlinger lagt en betydelig kritisk kyndighed for dagen på den sammenlignende sagnforsknings område; hans viden og kritiske evne på dette felt fremlyser også af et par mindre afhandlinger som nylig er offentliggjort i Danske Studier (om Axel Olriks episke love i de grønlandske sagn) og i Acta Arctica. Også den store samling af folkløristisk materiale fra Thuledistriktet, som han under sit toårige ophold deroppe optog ved hjælp af en elektrisk grammofonoptager såvelsom efter direkte diktat, eskimoisk tale og eskimoiske sagntekster, som han for tiden er i færd med at transskribere og oversætte, vidner om, at han er fortrolig med det grønlandske sprog. Han har studeret fonetik og kender den eskimoiske litteratur og de eskimoiske dialekter.

Der er ingen tvivl om, at dr. Holtved vil kunne opfylde de krav, der må stilles til læreren i universitetsfaget grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur, og at han vil forstå at udvikle dette på en ny måde overensstemmende med sin egen på samme tid forsigtige og skabende, sædvanligvis nøgternt vurderende forskerånd.

Professor Hjelmlev udtaler følgende:

Når bortses fra, at ansøgeren under forberedelsen til sin magisterkonferens var en opmærksom tilhører ved mine forelæsninger over almen fonetik, kender jeg iøvrigt kun ansøgeren gennem hans trykte produktion. Om de væsentlige dele af denne, nemlig dels hans sagnvidenskabelige arbejder, dels hans store arkæologiske værk, hvis 2. del, doktorafhandlingen, fik en fuldt anerkendende bedømmelse af det fagkyndige udvalg, har jeg ikke tilstrækkelig faglige forudsætninger til at turde udtale nogen selvstændig mening. Jeg har imidlertid ingen som helst anledning til i nogen henseende at betvivle ansøgerens udmærkede kvalifikationer, og kan derfor efter bedste skøn, og så vidt min sagkundskab rækker, ganske tiltræde, at ansøgeren indstilles til det ledige embede.«

Efter at denne indstilling var blevet enstemmigt tiltrådt af fakultetet og indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, blev dr. phil. Erik Holtved under 2. marts 1945 udnævnt til docent i grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur ved Københavns universitet fra den 1. marts 1945 at regne.

1. *Bibliotekar, dr. phil. Povl Johannes Jensens beskikkelse
som lektor i klassisk filologi*

(j. nr. 161/45).

Efter at lektor i klassisk filologi, mag. art. Kai Barr, var blevet udnævnt til professor i iransk filologi fra den 1. april 1945 at regne, jfr. ovenfor side 37 ff., blev det således ledigblevne lektorat i klassisk filologi efter indstilling af det filosofiske fakultet og universitetets rektor opslået ledig, og under 7. juni 1945 blev de indkomne 3 ansøgninger, nemlig fra mag. art., fru Irene Fuglsang, adjunkt, cand. mag. Peter Fuglsang og bibliotekar, dr. phil. Povl Johannes Jensen af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Under 18. juni 1945 indstillede fakultetet i tilslutning til en af professor, dr. phil. Carsten Høeg afgiven udtalelse bibliotekar, dr. phil. Povl Johannes Jensen til lektoratet. Professor Høegs udtalelse var sålydende:

»Jeg indstiller, at lektoratet overdrages til dr. Povl Johannes Jensen. Hans disputats »det latinske Perfektsystem«, København 1941, er en overordentlig dygtig afhandling, der netop beskæftiger sig med det emne, der er det centrale i den undervisning, der påhviler lektoratet, nemlig den klassiske latinske syntaks, og han har også vist, gennem publikationer og foredrag, at han er særdeles vel orienteret i andre dele af den klassiske filologi. Hr. og fru Fuglsang har også på forskellig måde vist sig som lovende unge filologer, men allerede dr. Jensens doktorgrad giver ham et forspring frem for de to andre.«

Efter at fakultetets indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, beskikkede ministeriet under 18. juli 1945 bibliotekar, dr. phil. Povl Johannes Jensen som lektor i klassisk filologi ved Københavns universitet for et tidsrum af 3 år fra den 1. juli 1945 at regne.

Da professor Barr også efter sin udnævnelse til professor i iransk filologi havde varetaget den til lektoratet i klassisk filologi hørende undervisning foruden at han havde varetaget sin egen undervisning og øvrige embedspligter som professor, bifaldt ministeriet under 3. august 1945 efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det til lektoratet knyttede honorar for tiden 1. april-30. juni 1945, 900 kr. + midlertidigt tillæg 270 kr., ialt 1170 kr., blev udbetalt til ham.

*m. Professor, dr. phil. August Kroghs afgang fra
universitetet og amanuensis, lektor, dr. phil. P. Brandt Rehbergs
udnævnelse til professor i dyrefysiologi*

(j. nr. 237/44).

Under 8. august 1944 blev der meddelt professor i dyrefysiologi, dr. phil. August Krogh afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra den 31. januar 1945 at regne.

Efter at det således ledigtblevne embede efter indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige fakultet og universitetets rektor var blevet opslået ledig, blev under 16. september 1944 de indkomne to ansøgninger, nemlig fra amanuensis, dr. phil. Marius Nielsen og amanuensis, lektor, dr. phil. P. Brandt Rehberg af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Til at bedømme de indkomne ansøgninger nedsatte fakultetet i henhold til § 3 i kgl. anordning af 15. maj 1932 et udvalg bestående af professorerne, dr. phil. Emanuel Hansen, dr. phil. August Krogh og dr. phil. R. Spärck. Dette udvalg afgav under 17. oktober 1944 følgende indstilling til fakultetet:

»Om de indsendte ansøgninger om professoratet i dyrefysiologi, som fakultetet har overdraget os at bedømme, skal vi udtale følgende.

Embedets pligter omfatter 1) Undervisningen i fysiologi (specielt menneskets) af de studerende til skoleembedseksamen i de naturhistoriske fag og kræver, at indehaveren følger nøje med i den hastige udvikling af dette fag. 2) Undervisning af unge zoologer i almindelig og sammenlignende fysiologi og vejledning af zoologer, der under deres arbejde kommer ind på fysiologiske problemer.

Lektor, dr. phil. P. Brandt Rehberg, der nu er 49 år gammel, har i 23 år været ansat ved zoofysiologisk laboratorium, først som assistent, siden som amanuensis og lektor, idet han fra 1935 helt har overtaget undervisningen i fysiologi til skoleembedseksamen og langt det meste af den mere specielle undervisning for zoologer. Han har herunder vist sig som en fremragende akademisk lærer, der på alle trin har formået at vække og fastholde elevernes interesse, og som har lagt et meget stort arbejde i på alle områder at følge med fysiologiens fremskridt og klargøre udviklingen for de studerende.

Hans eget videnskabelige arbejde rummer kun et enkelt bidrag til sammenlignende fysiologi (urinstofdepot i frønyrer). Det er ikke så omfattende, som man kunne ønske, men af meget høj kvalitet. Dette gælder navnlig hans banebrydende indsats i nyrefysiologien, såvel den normale som den patologiske, der strækker sig over årene fra 1925 til 1937 og begyndte med udarbejdelsen af metoder til mikrotitrering, der har fået udstrakt anvendelse indenfor fysiologi og biokemi.

I de sidste år har Rehberg foretaget undersøgelser over ascorbin-

syrens forhold i organismen, der endnu kun delvis er publicerede, men som er meget betydningsfulde.

Der er særlig grund til at fremhæve Rehbergs overordentlige hjælp-somhed overfor unge videnskabsmænd, som har lagt så meget beslag på ham, at den har været en stærkt medvirkende årsag til nedsættelsen af hans videnskabelige produktivitet. Fra et ret tidligt tidspunkt blev zoofysiologisk laboratorium søgt, navnlig af unge medicinere, der ønskede vejledning og råd med hensyn til deres videnskabelige opgaver. Denne vejledende virksomhed, der i trediverne antog et særdeles betydeligt omfang, blev næsten helt overtaget af Rehberg, der lagde et meget stort og ganske uselvsk arbejde ind i den og derved har bidraget til dansk fysiologisk videnskabs udvikling på en måde, der ikke bliver mindre betydningsfuld, fordi den giver sig så lidet synligt udslag.

Som det fremgår af det foregående har dr. Brandt Rehberg på udmærket måde godtgjort sine kvalifikationer til at overtage det ledige embede.

Dr. phil. Marius Nielsen, assistent ved zoofysiologisk laboratorium, begyndte sit videnskabelige arbejde i 1931 på foranledning af nuværende professor E. Hohwü Christensen og deltog under hans umiddelbare ledelse i en undersøgelsesrække over svært muskelarbejde, som bestod af Folkeforbundets Hygiejniske Komite. Han viste herunder så betydelige anlæg for selvstændig videnskabelig forskning, at man fandt at måtte gøre alt hvad der var muligt for at bevare ham for laboratoriet og videnskaben, og det lykkedes at skaffe ham nødtørftigt underhold i årene 1933-38, da han fik et Rockefellerstipendium, og igen fra 1939-41, da han endelig kunne ansættes som fast videnskabelig assistent.

Hans videnskabelige indsats drejer sig navnlig om respirationens regulering og muskelarbejds fysiologi og er på disse områder særdeles betydningsfuld. Der er navnlig grund til at fremhæve hans undersøgelse over respirationsreguleringen, hvor han endelig afgjorde et gammelt stridsspørgsmål ved at vise at ikke p_H , men CO_2 spændinger er det effektive irritament for respirationscentret, men at dettes følsomhed for irritamentet reguleres ad nervøs vej. I en række senere arbejder (i samarbejde med andre) har han dernæst vist, at denne indstilling af følsomheden ikke kan være hormonalt eller corticalt betinget, men må skyldes reflexer fra musklerne.

Marius Nielsen har gjort den meget betydningsfulde opdagelse, at organismens temperatur under muskelarbejde regulatorisk indstilles på et højere niveau, afhængigt af arbejdets størrelse, og for mennesker under hårdt arbejde helt op over 39° , et forhold, der også i den komparative fysiologi får stor betydning.

Marius Nielsen har for boligopvarmningsudvalget udført omfattende arbejder over varmeregulation, men af disse er hidtil kun en af ham

udarbejdet, særdeles værdifuld metode til måling af varmestråling kommet til publikation. I tilknytning hertil har han foretaget undersøgelser over varmeregulationen hos fugle og gjort en række betydningsfulde iagttagelser, der dog endnu kun foreligger i det resumé, han har vedlagt sin ansøgning. Han har i dette arbejde vist, at han også magter komparativ-fysiologiske problemer og er istand til at udarbejde metoder til deres løsning. Dr. Marius Nielsen er, som det fremgår af hans ansøgning, vant til at undervise i fysiologi, men om hans kvalifikationer for en akademisk undervisning og for vejledning af zoologer er intet oplyst, og han er sikkert ikke i den grad fortrolig med fremskridtene på alle fysiologiens områder som dr. Brandt Rehberg. Da der imidlertid ikke er nogen grund til at tvivle om, at han vil kunne tilegne sig de fornødne alsidige kundskaber, nærer vi ikke betænkelighed ved at betegne ham som kvalificeret til at bestride professoratet.

Vi tillader os i henhold til foranstående bedømmelse af de to ansøgers kvalifikationer – idet vi navnlig peger på dr. Rehbergs mangeårige, fortjenstfulde universitetslærervirksomhed og hans betydning for dansk fysiologisk udvikling – at foreslå fakultetet af lektor, dr. phil. P. Brandt Rehberg indstilles til det ledige professorat i dyrefysiologi.«

Udvalgets indstilling blev i overensstemmelse med § 4, stk. 2, i den fornævnte kgl. anordning tilstillet ansøgerne, som ikke fremsendte nogen bemærkning til indstillingen.

Efter at udvalgets indstilling var blevet enstemmig tiltrådt af fakultetet, og fakultetets indstilling indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, blev amanuensis, lektor, dr. phil. P. Brandt Rehberg under 11. december 1944 udnævnt til professor i dyrefysiologi ved Københavns universitet fra den 1. februar 1945 at regne.

n. *Inspektør, lektor, dr. phil. Christian Poulsens udnævnelse til professor i historisk geologi og palæontologi*

(j. nr. 165/40).

Som meddelt i universitetets årbog for 1943-44, side 75 ff., blev der på normeringsloven for 1944-45 oprettet et ordinært professorat i historisk geologi og palæontologi ved universitetet.

Efter at dette embede efter indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige fakultet og universitetets rektor var blevet opslået ledig, blev under 9. august 1944 de indkomne 3 ansøgninger, nemlig fra dr. phil. S. A. Andersen, dr. phil. Eigil Nielsen og inspektør ved mineralogisk og geologisk museum, lektor, dr. phil. Christian Poulsen af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring. Af ansøgerne trak dog dr. phil. Eigil Nielsen ved skrivelse af 30. september 1944 sin ansøgning tilbage.

Til at bedømme de indkomne ansøgninger nedsatte fakultetet i henhold til § 3 i kgl. anordning af 15. maj 1932 et udvalg bestående af professor, dr. phil. A. Noe-Nygaard, professor ved den polytekniske læreanstalt A. Rosenkrantz og direktør for Danmarks geologiske undersøgelser, dr. phil. Hilmar Ødum. Dette udvalg afgav den 17. november 1944 følgende indstilling til fakultetet:

»Det nyoprettede embede som professor i historisk geologi og palæontologi ved Københavns universitet, der efter fakultetets skrivelse af 2. december 1942¹⁾ undervisningsmæssigt skal omfatte: Historisk geologi, regionalgeologi og palæontologi, søges af efternævnte:

1. Dr. phil. Svend Aage Andersen, f. 13. maj 1901,
2. Dr. phil. Christian Henrik Otto Poulsen, f. 8. marts 1896.

På grundlag af de indgivne ansøgninger og en gennemgang af ansøgenes faglige kvalifikationer skal udvalget afgive nedenstående indstilling.

1. Svend Aage Andersen, mag. scient. i geologi 1926, studerede 1926–27 ved det geokronologiske institut ved Stockholms högskola og modtog i 1929 universitetets guldmedalje. I 1930–31 studerede han ved University of Michigan U.S.A., og forsvarede i 1932 en kvartærgeologisk afhandling for den filosofiske doktorgrad ved Københavns universitet.

Fra 1931–39 var han honorarlønnet assistent ved Danmarks geologiske undersøgelse, og fra 1939–40 var han ansat i »The Danish American Prospecting Co.«. Efter at dette selskab på grund af krigen måtte indstille sin virksomhed, oprettede dr. Andersen et privat geologisk firma; dette har arbejdet med en del praktisk-geologiske opgaver såsom undersøgelser over gassen i Vendsyssel o. a. I de senere år har dr. Andersen påbegyndt en fremstilling af geologisk skolemateriel (landskabsmodeller, vægkort m. m.). Som privatdocent har dr. Andersen holdt en forelæsningsrække for de universitetsstuderende over et kvartærgeologisk emne.

Dr. Andersens videnskabelige arbejde er ganske overvejende af kvartærgeologisk art, således disputatsen »Om Aase og Terrasser indenfor Susaa's Vandomraade« og en række mindre afhandlinger om varv. Siden 1936 kommer hertil nogle afhandlinger om den eocæne, askeførende lagserie i Danmark og Nordtyskland. Han har desuden offentliggjort nogle mindre, oplysende artikler samt det større populære arbejde »Det danske Landskabs Historie«, 1933. – 1. bind af en anden udgave, der er væsentlig forøget, er nylig udkommet.

I sin ansøgning angiver dr. Andersen særlig at ville undervise i følgende emner: 1) Foraminiferbestemmelser, 2) Danmarks tektonik med særligt henblik på eftersøgning af råstoffer, 3) Istidens landskabsudvikling og kronologi, samt 4) Niveauforandringer i Danmark med særligt henblik på konnektion med nabolandene.

¹⁾ Se universitetets årbog for 1943–44, side 79.

Hertil er at bemærke, at man ikke blandt dr. Andersens publikationer finder en eneste, der giver sig af med foraminiferer, hvorfor hans eventuelle kompetence på dette felt savner dokumentation. Yderligere må tilføjes, at selvom foraminiferundersøgelser i de senere år er blevet et stærkt benyttet hjælpemiddel ved stratigrafiske bestemmelser, så hviler selve stratigrafien som sådan på hele den øvrige faunistiske og floristiske palæontologi. Og udvalget må understrege, at dr. Andersen ikke gennem sin produktion har dokumenteret nogen som helst kompetence i palæontologien, hvilket må anses for en meget alvorlig mangel ved ansøgerens kvalifikationer.

Det må endvidere anføres, at de ting, hvori ansøgeren ifølge sin ansøgning føler sig særlig kompetent, ikke falder indenfor det nye professorats undervisningsområde. Dette gælder også de dele af den historiske geologi (ovennævnte punkter 3 og 4), hvori ansøgeren i særlig grad mener at kunne undervise. Udvalget kan som følge af disse forhold – navnlig den manglende kompetence i palæontologi – ikke anse dr. Sv. Aa. Andersen for kvalificeret til embedet som professor i historisk geologi og palæontologi.

2. Christian Henrik Otto Poulsen, mag. scient. i geologi 1924, modtog i 1922 universitetets guldmedaille og forsvarede i 1927 en historisk geologisk-palæontologisk afhandling for den filosofiske doktorgrad ved Københavns universitet. Dr. Poulsen har haft to længere studieophold i U.S.A. samt foretaget flere studierejser til Schweiz, Sverige og Norge. I 1929 deltog han i den danske østgrønlandsekspedition. I 1920 begyndte dr. Poulsen sit arbejde på universitetets mineralogiske og geologiske museum, i 1921 ansattes han som honorarlønnet assistent, i 1936 som fast videnskabelig assistent og i 1938 som inspektør ved den historisk geologiske og palæontologiske samling; i 1938 udnævntes han til lektor i palæontologi ved Københavns universitet og har således gennem en årrække meddelt de universitetsstuderende den officielle undervisning i en væsentlig del af det nye professorats fagområde; herudover har han som privatdocent forelæst over regionalgeologi (Nordamerikas stratigrafi).

Dr. Poulsens forskningsfelt er de palæozoiske – specielt de kambriske, ordoviciske og siluriske – dannelser i den fennoskandiske randzone (Bornholm og Skaane), Grønland (såvel Nord- som Østgrønland) og arktisk Nordamerika; hans arbejder belyser såvel de stratigrafiske som de tektoniske og palæogeografiske forhold, samt aflejringernes palæontologi. Indenfor invertebratpalæontologien har han bearbejdet repræsentanter for så godt som alle dyregrupper, særlig indgående behandling er givet koraller, graptoliter, brachiopoder og trilobiter. Det af dr. Poulsen fra forskellige formationer bearbejdede fossilmateriale er blevet underkastet en fuldstændig analyse, på hvilket grundlag det er

lykkedes ham at yde en væsentlig palæontologisk indsats, der har vundet anerkendelse rundt om i verden. Særlig bør hans bidrag til forståelsen af trilobiternes indbyrdes slægtskabsforhold og til trilobiternes og brachiopodernes klassifikation fremhæves.

Ved hjælp af forsteningerne har dr. Poulsen opbygget en stratigrafisk inddeling af lagserierne, der navnlig for Grønlands vedkommende har vist sig at være af vidtrækkende betydning, idet den opnåede inddeling på flere punkter har skaffet klarhed over vigtige stratigrafiske forhold i U.S.A. En række af Poulsen skabte begreber, som eksempelvis glossopleura- og kochiellafaunaerne indgår nu som integrerende led i det amerikanske stratigrafiske standardskema. Meget væsentlige resultater er også opnået af dr. Poulsen indenfor det regionalgeologiske område, hvor hans undersøgelser kaster lys over den sen-prækambriske istid samt fordelingen af land og hav i palæozoisk tid indenfor det nordamerikanske kontinent og Nordvesteuropa.

Af det fremførte vil det forstås, at indenfor såvel den historiske geologis, regionalgeologiens samt palæontologiens område har dr. Poulsen præsteret en betydningsfuld og lodig indsats, hvorfor udvalget anser ham for udmærket egnet til at overtage embedet som professor i historisk geologi og palæontologi. Ikke mindst i rent undervisningsmæssig henseende vil det være af største værdi, at den kommende professor er så alsidigt orienteret indenfor sin faggruppe som netop dr. Poulsen.

I overensstemmelse med foranstående redegørelse må udvalget indstille, at den ledige stilling som professor i historisk geologi og palæontologi besættes med hidtilværende lektor i palæontologi, museumsinspektør, dr. phil. Christian Poulsen.«

Udvalgets indstilling blev i overensstemmelse med § 4, stk. 2 i den fornævnte anordning tilstillet ansøgerne, af hvilke dr. S. A. Andersen indsendte bemærkninger til indstillingen.

Efter at udvalgets indstilling var blevet tiltrådt af fakultetet og dettes indstilling indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, blev inspektør, lektor, dr. phil. Christian Poulsen under 20. december 1944 udnævnt til professor i historisk geologi og palæontologi ved Københavns universitet fra den 1. januar 1945 at regne.

Under hensyn til, at dr. Poulsens beskikkelse som lektor i palæontologi ved universitetet var udløbet den 1. april 1944 uden at være fornyet, bifaldt ministeriet under 24. juli 1944 efter indstilling af bestyrelsen af universitetets mineralogiske og geologiske museum, professor, dr. phil. A. Noe-Nygaard og universitetets rektor, at der fra den 1. april 1944 at regne og indtil det fra samme dato nyoprettede professorat i historisk geologi og palæontologi kunne blive besat, blev tillagt dr. Poulsen et vederlag, svarende til det honorar, han indtil

1. april 1944 oppebar som lektor i palæontologi, d. v. s. 125 kr. månedlig + midlertidigt tillæg under hensyn til, at han også udover den 1. april 1944 havde udført og stadig udførte det samme arbejde, som påhvilede ham som lektor.

*o. Ændring af det af dr. phil. G. Rasch beklædte
lektorat fra et lektorat i biologisk matematik til et lektorat i matematisk
statistik og biologisk matematik, forhøjelse af lektorhonoraret
og dr. Rasch fortsatte beskikkelse som lektor
(j. nr. 241/44 og 200/45).*

Under 22. maj 1944 afgav det matematisk-naturvidenskabelige fakultet følgende indstilling:

»Herved skal man stille forslag om, at der på finanslovforslaget for 1945-46 søges opnået en forhøjelse af honoraret for lektoren i biologisk matematik, dr. G. Rasch, fra 2400 kr. årlig plus midlertidigt tillæg til 3600 kr. årlig plus midlertidigt tillæg. Endvidere skal man foreslå at lektoratet fremtidig bliver et lektorat i matematisk statistik og biologisk matematik.

Undervisningen i matematisk statistik for de studerende, der forbereder sig til aktuareksamen, er hidtil blevet givet af professoren i forsikringsmatematik. Der er i fakultetet enighed om, at man stærkt må ønske en udvidet undervisning i matematisk statistik først og fremmest med henblik på de aktuarstuderende. Det har vist sig, at der i praksis savnes kandidater med en noget bredere uddannelse end den, det hidtil har været muligt at give. Ved en udvidet undervisning i matematisk statistik ville man inden for rammerne af de gældende studieplaner kunne afhjælpe denne mangel.

Professoren i forsikringsmatematik har i forvejen en så stor undervisningsbyrde, at han ikke vil kunne påtage sig den ønskelige udvidede undervisning. Fakultetet foreslår derfor, at dr. G. Rasch, der i forvejen som lektor i biologisk matematik underviser i en beslægtet disciplin, ved en omdannelse af lektoratet som angivet ovenfor sættes i stand til at varetage den pågældende undervisning.

Det må anses for ønskeligt, at dr. Rasch foruden som hidtil at undervise i biologisk statistik i hvert semester forelæser to timer ugentlig i matematisk statistik og desuden afholder matematisk-statistiske øvelser med det formål at dygtiggøre de studerende i den praktiske anvendelse af den matematiske statistik. Idet dr. Rasch's undervisning tænkes koordineret med den undervisning i elementær matematisk statistik, som gives af professoren i forsikringsmatematik, vil man herved efter fakultetets mening opnå en forsvarlig undervisning i matematisk statistik.

Dr. Rasch har allerede i to semestre som privatdocent holdt forelæsninger over matematisk statistik. Disse forelæsninger har været meget påskønnet af de aktuarstuderende, hvis interesse i en udvidet undervisning i matematisk statistik forøvrigt er kommet stærkt til udtryk i en skrivelse fra studenterrådet til det matematisk-naturvidenskabelige fakultet samt i en af størstedelen af de pågældende studerende undertegnet resolution.

Den foreslåede omdannelse af dr. Rasch's lektorat er efter fakultetets mening særdeles ønskelig ikke blot, fordi den medfører en tiltrængt forbedring af undervisningen af de aktuarstuderende, men også fordi faget matematisk statistik, som i de senere år har været i stærk udvikling, herved bliver repræsenteret ved universitetet som en selvstændig disciplin.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med rektors og kurators tilslutning, blev der på finansloven for 1945-46, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 under universitetets konto 4. A. Honorarer til lektorer m. fl. optaget bevilling til fornyelse for en ny treårig periode fra den 1. april 1945 at regne af lektoratet i biologisk matematik, således at lektoratet samtidig ændredes til et lektorat i biologisk matematik og matematisk statistik og honoraret blev forhøjet fra 2400 kr. årlig til 3600 kr. årlig + midlertidigt tillæg.

Under 2. maj 1945 meddelte ministeriet dr. phil. G. Rasch fornyet beskikkelse som lektor, nu i biologisk matematik og matematisk statistik for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne.

Da dr. Rasch allerede i efterårssemestret 1944 havde påbegyndt den ovennævnte undervisning i matematisk statistik for de aktuarstuderende, blev der tillagt ham et vederlag på 750 kr. for denne undervisning i efterårssemestret 1944.

p. *Oprettelse af et lektorat i etnografi for inspektør ved nationalmuseet, dr. phil. et scient. Kaj Birket-Smith*

(j. nr. 205/39).

Under 23. april 1938 indgav inspektør ved nationalmuseet, dr. phil. et scient. Kaj Birket-Smith følgende andragende til det matematisk-naturvidenskabelige fakultet:

»Herved tillader jeg undertegnede inspektør ved nationalmuseet, dr. phil. et scient. Kaj Birket-Smith mig at søge om ansættelse som lektor i etnologi ved universitetet. Som støtte herfor skal anføres følgende:

Etnologien har siden midten af forrige århundrede erhvervet sig plads som en selvstændig og efterhånden særdeles omfattende videnskab med egne mål og metoder. Grænsende på den ene side til kultur-

geografien, på den anden til den almindelige kulturhistorie har etnologien til særlig opgave at gøre rede for de primitive samfunds kultur og er derfor et vigtigt led i udforskningen af mennesket i det hele taget. Dette har forlængst ført til oprettelse af etnologiske lærerstole ikke blot i de store lande som England, Tyskland, Frankrig, de Forenede Stater o.s.v., men også i vore skandinaviske nabolande, hvorimod etnologien i Danmark – for så vidt den overhovedet er blevet doceret – altid har måttet nøjes med at indtage en mere tilfældig og underordnet stilling som hjælpefag ved undervisningen i geografi og historie. Dette må formentlig anses for ganske uholdbart både i betragtning af dens stadigt voksende betydning og af det uvedkommende arbejde, der pålægges professorerne i geografi og historie, hvis de selv skal bestride den etnologiske undervisning. Jeg mener da også at turde sige, at der både i det matematisk-naturvidenskabelige og det filosofiske fakultet er interesse for en selvstændig etnologisk undervisning på bredere basis end hidtil. At man derved også vil imødekomme en trang fra de studerendes side synes at fremgå af, at der ved de indledende forelæsningsninger i etnologi, som jeg har afholdt i indeværende halvår, har været ca. 30 faste tilhørere fordelt på begge de nævnte fakulteter. Etnologien vil således i og for sig kunne finde en naturlig plads inden for såvel det naturvidenskabelige som det filosofiske fakultet; når jeg har valgt at henvende mig til det førstnævnte, er det ud fra det synspunkt, at etnologien trods sin væsentlig kulturhistoriske karakter dog må anses for stærkest knyttet til geografien og navnlig har praktisk betydning for vordende geografilærere.

Angående mine personlige kvalifikationer skal jeg meddele: Jeg er født 20. januar 1893 som søn af overbibliotekar, dr. phil. S. Birket-Smith, blev student 1910, tog magisterkonferens 1917 i geografi med Amerikas etnologi som speciale, erhvervede 1929 den filosofiske doktorgrad, ansattes samme år som underinspektør (nu inspektør) ved nationalmuseets etnografiske afdeling og blev 1937 udnævnt til dr. scient. honoris causa ved University of Pennsylvania. Jeg har foretaget etnologiske studier i Grønland 1912 og 1918, deltog som etnolog i femte Thule-ekspedition til arktisk Nord-Amerika 1921-23 og foretog arkæologisk-etnologiske undersøgelser i Alaska 1933. Efter professor Otto Nordenskjølds død 1928 blev jeg kaldet til at holde to længere forelæsningsrækker ved Göteborg Högskola og har siden ved flere lejligheder været tilkaldt til Högskolan dels som officiel opponent, dels som bedømmer ved etnologiske disputater. Endvidere har jeg deltaget i bedømmelsen af fellowship- og prisafhandlinger for universiteterne i Cambridge og Basel. Foruden talrige mindre arbejder har jeg bl. a. skrevet:

Early History of the Algonquian Indians.

Ethnography of the Egedesminde District, West Greenland.

Eskimoerne (oversat på engelsk og fransk).

Physiography of West Greenland.

The Greenlanders of the Present Day.

Five Hundred Eskimo Words.

The Caribou Eskimos, I–II. (Tildelt den franske Prix Angrand).

Contributions to Chipewyan Ethnology.

Geographical Notes on the Barren Grounds.

Guld og grønne Skove (Tildelt Loubat-Prisen af Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Stockholm).

The Eyak Indians (sammen med dr. F. de Laguna; under trykning som særlig publikation fra videnskabernes selskab).

Undervisningen er tænkt afholdt i nær tilknytning til nationalmuseets etnografiske afdeling. Der er her i den nye bygning indrettet en rummelig forelæsnings- og øvelsessal særligt med en sådan undervisning for øje, og de overordentlig righoldige samlinger, som museet rummer, vil således naturligt indgå som studiemateriale på samme måde, som tilfældet allerede er med de arkæologiske samlinger.«

Dette andragende blev af fakultetet den 16. marts 1939 videresendt med anbefaling, og i en erklæring af 26. maj 1939 udtalte det filosofiske fakultet, at etnologi efter fakultetets opfattelse var et meget omfattende fag, som det ville være ønskeligt at have repræsenteret ved en selvstændig lærerstol ved universitetet, men at denne i så fald ville have sin plads ved det filosofiske fakultet, så meget mere som det var eksamensfag ved sproglig-historisk skoleembedseksamen i historie. Sagen blev dog ikke fremmet til finansloven for 1940–41. Under 6. marts 1940 fremsendte det matematisk-naturvidenskabelige fakultet med sin anbefaling følgende andragende af 18. januar 1940 fra professor i kulturgeografi, dr. phil. Gudmund Hatt:

»Undertegnede tillader sig herved at ansøge undervisningsministeriet om, at der må blive oprettet et lektorat i etnografi under det matematisk-naturvidenskabelige fakultet. Etnografi har i mange år været en disciplin under geografien, således som dette fag doceres under det matematisk-naturvidenskabelige fakultet, i erkendelse af, at etnografiske kundskaber er en nødvendig forudsætning for kulturgeografiske studier. Men i virkeligheden er etnografi et så omfattende fag og har en så stor videnskabelig betydning, at undervisningen i etnografi bør gives af en lærer, der helt helliger sig dette fag.

I fire semestre har dr. phil. & scient. Kaj Birket-Smith som privatdocent holdt gratis forelæsninger for de geografiske studerende over etnografiske emner. Denne undervisning har været til megen gavn. Men for at kunne anvende tilstrækkelig tid på den etnografiske undervisning må dr. Birket-Smith knyttes til dette arbejde derved, at han bliver universitetslektor. Dr. Birket-Smith er herhjemme førende indenfor den etnografiske videnskab og nyder anseelse blandt fagfæller

i alle lande. Hans videnskabelige indsats er meget betydelig, særlig indenfor den forskning, der beskæftiger sig med arktiske kulturproblemer. Tillige ejer han en omfattende viden om folkeslag og kulturer også udenfor de nordlige lande. Og i kraft af sin stilling som inspektør ved nationalmuseets etnografiske samling har han det nøjeste kendskab til det materiale, hvorpå undervisningen i etnografi, herunder særlig de materielle sider af naturfolkernes kultur, må opbygges.

I betragtning af etnografiens store betydning anser jeg det for nødvendigt, at dette fag doceres af en forsker, der helt helliger sig den etnografiske videnskab. Jeg tillader mig derfor at ansøge om, at der oprettes et lektorat i etnografi, lønnet med 3600 kr. årlig, og at dette lektorat besættes med dr. phil. & scient. Birket-Smith.»

Sagen blev dog ej heller fremmet af universitetet til finansloven for 1941-42, og professor Hatt og det matematisk-naturvidenskabelige fakultet gentog da andragendet til finansloven for 1942-43, men ej heller til denne finanslov søgte universitetet lektoratet oprettet. Forslag blev stillet af universitetet til finansloven for 1943-44 og 1944-45, uden at det dog blev gennemført. Efter at universitetet havde gentaget forslaget til finansloven for 1945-46, blev der på denne finanslov, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946, sp. 1825-26 under universitetets konto 4. A. Honorarer til lektorer m. fl. optaget en bevilling på 3600 kr. som 1. del af en tre-årig bevilling på 3600 kr. årlig til oprettelse af et lektorat i etnografi for inspektør ved nationalmuseet, dr. phil. et scient. Kaj Birket-Smith.

Under 26. april 1945 beskikkede ministeriet herefter dr. Birket-Smith som lektor i etnografi ved Københavns universitet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne.

g. *Oprettelse af et lektorat i terrestrisk økologi for dr. phil., fru Ellinor Bro Larsen*
(j. nr. 252/43).

Under 2. juni 1943 fremsendte det matematisk-naturvidenskabelige fakultet følgende andragende af 26. maj 1943 fra professor i zoologi, dr. phil. R. Spärck:

»Undertegnede tillader sig herved at ansøge om, at der må blive søgt oprettet et lektorat i terrestrisk økologi for dr. phil. fru Ellinor Bro Larsen, Til nærmere begrundelse skal jeg tillade mig at fremføre følgende:

Dr. E. Bro Larsens kvalifikationer på det videnskabelige område er meget betydelige. Hun er født 1906, påbegyndte 1927 det zoologiske studium, som hun afsluttede med magisterkonferens 1933, hvorefter hun 3 år senere disputerede for doktorgraden med et meget værdifuldt

arbejde: Studien über die tunnelgrabenden Käfer auf Skallingen. Denne afhandling, der er en alsidig, fysiologisk-økologisk monografi over sandfladernes ejendommelige billesamfund, viser forfatterindens betydelige originalitet, skarpsindighed og evner som iagttager og eksperimentator; det er uden tvivl et af de lodigste arbejder, der er fremkommet inden for zoologien her i landet i de senere år, og det har da også vakt en betydelig opsigt uden for landets grænser. Senere har hun i en årrække samarbejdet med professor Math. Thomsen i undersøgelser vedrørende forskellige insekters, navnlig stuefluens økologi og fysiologi; et resultat heraf er 3 afhandlinger: »The influence of temperature on the development of some species of diptera« (sammen med prof. M. Thomsen), »Heat death and heat injury – Experiments on flies« og »The influence of humidity on life and development of insects – Experiments on flies«; i disse viser forfatterinden de samme udmærkede egenskaber som i sin disputats, hvortil yderligere kommer, at hun desuden viser udmærkede evner til talbehandling af sit iagttagelsesmateriale. Foruden det ovennævnte omfattende arbejde har hun siden 1928 gennemført en meget stort anlagt undersøgelse af jordbundens mikrofauna på strandengene på Tipperne ved Ringkøbing fjord. Ved siden af alt dette har hun gennemført en grundlæggende og meget original kvantitativ undersøgelse over natsommerfuglenes aktivitet i relation til de fysiske faktorer og vejrligets vekslen; resultatet her foreligger i to arbejder: »Minimumsfaktorers Betydning for Noctuidernes Aktivitet« samt »Kvantitative økologiske Studier over Noctuidernes Aktivitet«, det sidste i manuskript.

Det vil fremgå af ovenstående, at hendes produktion allerede er meget betydelig og omfatter adskillige områder inden for den terrestriske økologi. Hertil kommer, at den på næsten alle områder repræsenterer et nyt initiativ og meget original indsats, og den omfatter områder inden for zoologien, der ellers kun i ringe grad har været dyrket, nemlig landdyrenes biologi og økologi. I det forslag til ny skoleembeds-eksamen i naturhistorie og geografi¹⁾, som netop for nylig er udarbejdet af det matematisk-naturvidenskabelige fakultet, har man for de studerende med zoologi og botanik til hovedfag indført et obligatorisk kursus i terrestrisk økologi, idet den moderne form for skoleundervisning (lejrskole etc.) netop gør noget sådant meget ønskeligt. Der vil derfor være al god grund til ikke alene af videnskabelige men også af undervisningsmæssige grunde at knytte dr. Bro Larsen nærmere til universitetet og dets undervisning. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at dr. Bro Larsen har forelagt resultatet af sine undersøgelser på kongresser og i videnskabelige foreninger, og hun har herigennem vist sig som en klar og udmærket foredragsholder. Dr. Bro Larsen har til nu, bortset fra Smiths stipendium og en månedlig under-

¹⁾ Jfr. herom universitetets årbog for 1942–43, side 224.

støttelse på 150 kr., som hun modtog gennem undertegnede fra Carlsbergfondet, men som nu er ophørt, intet vederlag modtaget for sit mangeårige, udmærkede videnskabelige arbejde. Under hensyn til ovenstående redegørelse skal jeg herved ansøge om, at der på finanslovsforslaget for 1944-45 må blive optaget forslag om oprettelse af et lektorat lønnet med 3600 kr. årligt i insekternes økologi for dr. phil., fru Ellinor Bro Larsen.«

Dette andragende blev af universitetet indsendt til ministeriet til optagelse på finansloven for 1944-45, men sagen blev ikke fremmet. Universitetet gentog da forslaget til finansloven for 1945-46 og der blev herefter på denne finanslov, jfr. Udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1945 til 31te marts 1946 sp. 1825-26 under universitetets konto 4. A. Honorarer til lektorer m. fl. optaget en bevilling på 3600 kr. som 1. del af en tre-årig bevilling på 3600 kr. årlig til oprettelse af et lektorat i terrestrisk økologi for dr. phil., fru Ellinor Bro Larsen.

Under 26. april 1945 beskikkede ministeriet herefter fru dr. Bro Larsen som lektor i terrestrisk økologi ved Københavns universitet for et tidsrum af 3 år fra den 1. april 1945 at regne.